

Groepsverzekering

Algemene voorwaarden

VIVIUM N.V.

Lid van de P&V Groep

Maatschappelijke Zetel Koningsstraat 153 - 1210 Brussel

TEL. +32 (0)2 406 35 11 - FAX +32 (0)2 406 35 66

Zetel Antwerpen

Desguinlei 92 - 2018 Antwerpen

TEL. +32 (0)3 244 66 88 - FAX +32 (0)3 244 66 87

IBAN BE34 3200 0027 3690 - BIC BBRUBEBB

BTW BE 0404.500.094 - RPR Brussel

Onderneming toegelaten onder code 0051

www.vivium.be

Alle oplichting of poging tot oplichting van de verzekeringsmaatschappij brengt niet alleen de opzegging van de verzekeringsovereenkomst mee, maar wordt ook strafrechtelijk vervolgd op grond van artikel 496 van het Strafwetboek.

Indien de inrichter klachten heeft in verband met dit contract, kan hij zich wenden tot hetzij de Ombudsdienst VIVIUM N.V., Koningsstraat 153 te 1210 Brussel, hetzij de VZW Ombudsdienst verzekeringen, de Meeûssquare 35 te 1000 Brussel. E-mail: info@ombudsman.as. Dergelijke klacht sluit de mogelijkheid om een gerechtelijke procedure te starten niet uit.

De verzekeraars zijn voortaan extra waakzaam om fraude op te sporen...

..u die te goeder trouw bent, kunt op ons rekenen.

Betaal niet onnodig voor anderen, help ons misbruik te voorkomen

SITUERING

Deze algemene voorwaarden beschrijven de draagwijdte, de modaliteiten en de algemene werkingsprincipes. Ze bestaan uit 3 delen:

- Deel 1 beschrijft de verzekeringstechnische werkingsprincipes en de verschillende beleggingsvormen.
- Deel 2 beschrijft de verschillende risicowaarborgen.
- Deel 3 beschrijft een aantal algemene bepalingen betreffende de werking.

De algemene en bijzondere voorwaarden van de groepsverzekering, de algemene voorwaarden van de onthaalstructuur en de pensioenfiche voor wat betreft de hierin opgenomen keuzes van de aangeslotene, vormen samen het pensioenreglement. De bijzondere voorwaarden en de pensioenfiche hebben echter steeds voorrang op de algemene voorwaarden.

De verschillende risicowaarborgen en beleggingsvormen en de bepalingen van deze algemene voorwaarden hieromtrent gelden slechts indien uit de pensioenfiche blijkt dat zij effectief werden onderschreven.

INHOUDSOPGAVE

1.	VERZEKERINGSTECHNIEK EN BELEGGINGSVORMEN	
1.1.	Voorwerp van de groepsverzekering.....	5
1.2.	Op welke grondslagen wordt de groepsverzekering opgesteld?	5
1.3.	Wanneer gaat de verzekering in?.....	5
1.4.	Basisconcept: Universal Life-techniek.....	5
1.5.	Werkingsprincipes	5
1.6.	Cash-in-flows of toekenningen	8
1.7.	Soorten Pensioenreserves	9
1.8.	Cash-out-flows of onttrekkingen.....	13
1.9.	Afhoudings- en onttrekkingsregels	14
1.10.	Algemene rekenprincipes	15
1.11.	Tarieven en kosten	16
2.	RISICOWAARBORGEN	
2.1.	Risicowaarborgen bij overlijden.....	19
2.2.	Risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid en invaliditeit	24
2.3.	Algemene bepalingen inzake risicowaarborgen.....	33
3.	ALGEMENE BEPALINGEN OMTRENT DE WERKING	
3.1.	Aansluiting	38
3.2.	Medische acceptatie.....	38
3.3.	Optie(s) van de inrichter (waarborgen en beleggingsvormen)	38
3.4.	Actieve aangeslotenen die niet voltijds tewerkgesteld zijn.....	39
3.5.	Verdaging	40
3.6.	Premiebetaling.....	41
3.7.	Uitkering van de prestaties	42
3.8.	Financieringsfonds	43
3.9.	Onthaalstructuur	44
3.10.	Onderfinanciering en niet betaling van de premies	45
3.11.	Afkoop.....	46
3.12.	Financiering van onroerende goederen	49
3.13.	Uittreding / beëindiging van de groepsverzekering	50
3.14.	Wederinwerkingstelling.....	54
3.15.	Diverse bepalingen	54
3.16.	Definities	58

1. VERZEKERINGSTECHNIEK EN BELEGGINGSVORMEN

1.1. Voorwerp van de groepsverzekering

De groepsverzekering heeft als voorwerp, mits betaling van de premies door de inrichter, het waarborgen van de betaling aan de aangeslotene of aan de begunstigde(n) van de prestaties, zoals bepaald in de bijzondere voorwaarden.

1.2. Op welke grondslagen wordt de groepsverzekering opgesteld?

De groepsverzekering is onderworpen aan de wettelijke en reglementaire bepalingen die voor de levensverzekering gelden. De werkgeversbijdrageovereenkomst en de persoonlijke bijdrageovereenkomst worden opgesteld op basis van de inlichtingen die door de inrichter en de aangeslotene in alle oprechtheid en zonder verzwijging zijn verstrekt om de pensioeninstelling in te lichten over de risico's die ze ten laste neemt. De pensioeninstelling kan alle inlichtingen eisen die zij nodig acht met inachtneming van de vigerende wetgeving.

Evenwel, vanaf de aansluiting ziet de pensioeninstelling af van het aanvoeren van de nietigheid van de pensioentoezegging van een aangeslotene uit hoofde van de te goeder trouw geschiede verzwijgingen of onjuiste verklaringen.

Fraude, opzettelijke verzwijging(en) en/of opzettelijke onjuiste verklaring(en) hebben de nietigheid van de werkgeversbijdrageovereenkomst(en) en/of de persoonlijke bijdrageovereenkomst(en) tot gevolg.

Bij onnauwkeurigheid in verband met de geboortedatum en het geslacht van de aangeslotene worden de prestaties aangepast, rekening houdend met de juiste gegevens.

1.3. Wanneer gaat de verzekering in?

Voor de aangeslotenen die op de ingangsdatum van de groepsverzekering worden aangesloten gaat de verzekering in na de eerste premiebetaling. Voor latere aansluitingen of aanpassingen gaat de persoonlijke- en/of de werkgeversbijdrageovereenkomst in op de ingangsdatum die in de bijzondere voorwaarden is vermeld.

1.4. Basisconcept: Universal Life-techniek

Het plan is gebaseerd op de "universal life-techniek". Hierna worden de algemene werkingsprincipes ervan beschreven.

1.5. Werkingsprincipes

1.5.1. Verzekering

Elke afzonderlijke overeenkomst (werkgevers- en persoonlijke bijdrageovereenkomst) bevat een verzekeringsrekening. Hierop worden geldstortingen (cash-in-flows) bijgeboekt en geldonttrekkingen (cash-out-flows) afgeboekt. Geldonttrekkingen dienen bijvoorbeeld om de premies voor de risicowaarborgen te betalen.

De tegoeden op de verzekeringsrekening (ook reserves of pensioenreserves van de verzekeringsrekening genoemd) worden belegd in één of meerdere beleggingsvormen (zie verder) en genereren op die manier een rendement.

De rekeningwaarde is de waarde van een verzekeringsrekening op een bepaald ogenblik. Ze wordt bekomen door de optelling van de verschillende depotwaarden (zie verder) van de verzekeringsrekening op een bepaald ogenblik.

De niet individueel beheerde reserves worden ondergebracht op een aparte verzekeringsrekening die het financieringsfonds uitmaakt. Voor deze rekening gelden de regels hierboven vermeld voor de individueel beheerde rekeningen.

1.5.2. Depot

Iedere verzekeringsrekening is samengesteld uit één of meer depots. Een depot bevat een gedeelte van de reserves van een verzekeringsrekening dat in dezelfde beleggingsvorm (zie bijzondere voorwaarden) belegd is. Depots kunnen zich ook van elkaar onderscheiden door andere kenmerken die voor het correcte beheer van de verzekeringsrekening(en) van belang zijn. Ieder depot kan dus beschouwd worden als een compartiment met homogene pensioenreserves van een verzekeringsrekening.

De depotwaarde is de waarde van de pensioenreserves van een depot op een bepaald ogenblik. Deze wordt bekomen door het aantal units in het depot te vermenigvuldigen met de unitwaarde op een bepaald ogenblik (zie verder).

1.5.3. Unit

Om het beheer van de verzekeringsrekening efficiënt te structureren wordt er gewerkt met units. Een unit is te beschouwen als een elementaire rekeneenheid waarmee de waarde van een depot en uiteindelijk die van een verzekeringsrekening wordt berekend. Dit gebeurt door het aantal units van het depot of de verzekeringsrekening te vermenigvuldigen met hun respectievelijke unitwaarde.

De unitwaarde wordt periodiek vastgelegd door de pensioeninstelling.

Voor units waarvan de waarde gekoppeld is aan de evolutie van de waarde van een beleggingsfonds (tak 23) wordt de unitwaarde vastgelegd door de pensioeninstelling volgens de regels opgenomen in de beheersreglementen van de fondsen.

Voor units waarvan de waarde gewaarborgd wordt door de pensioeninstelling (tak 21), evolueert de waarde van een unit aan de gegarandeerde basisintrestvoet die van toepassing was op het ogenblik van de cash-in-flow (cf. 1.6). Deze garantie geldt in principe tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde einddatum. Deze gegarandeerde basisintrestvoet kan - tenzij een wettelijke of reglementaire bepaling het anders zou toelaten of opleggen, enkel voor de toekomstige toepassingen in deze beleggingsvorm en mits schriftelijke kennisgeving ervan aan de inrichter van minstens een maand op voorhand - door de pensioeninstelling gewijzigd worden in het kader van een algemene herziening ervan. De gegarandeerde basisintrestvoet is deze die opgenomen is in het technische dossier bedoeld in het KB leven.

Het aantal units van een depot kan enkel wijzigen bij een cash-in-flow of een cash-out-flow (zie verder). De unitwaarde evolueert in de tijd doordat er een - al dan niet gewaarborgd - rendement gegenereerd wordt op de belegde gelden.

1.5.4. Risicowaarborgen

Een overeenkomst kan ook risicowaarborgen omvatten. De risicowaarborgen kunnen voorzien in een uitkering of toekenning bij overlijden en/of bij arbeidsongeschiktheid en/of bij invaliditeit (zie verder).

De benodigde risicopremies voor de “overlijdenswaarborg met integratie van de reserves” worden onttrokken aan de pensioenreserves, terwijl de benodigde risicopremies voor de overige risicowaarborgen rechtstreeks worden afgehouden van de betaalde premie vooraleer het resterend bedrag van de netto premie op de pensioenreserves van de verzekeringsrekening wordt bijgeboekt.

De onttrekkingsregels bepalen aan welke depots (van welke verzekeringsrekening) de risicopremies voor de “overlijdenswaarborg met integratie van de reserves” (kunnen) onttrokken worden (zie verder). De afhoudingsregels bepalen van welke premie (voor welke overeenkomst) de risicopremies voor de overige risicowaarborgen (kunnen) afgehouden worden (zie verder).

1.5.5. Soorten overeenkomsten en globalisering

1.5.5.1. Werkgevers- en persoonlijke bijdrageovereenkomst

Naargelang de bepalingen van de bijzondere voorwaarden bestaat het plan voor iedere aangeslotene uit een werkgeversbijdrageovereenkomst (premies ten laste van de inrichter) en/of een persoonlijke bijdrageovereenkomst (premies ten laste van de aangeslotene).

Indien er door de bijzondere voorwaarden zowel in een werkgevers- als in een persoonlijke bijdrageovereenkomst wordt voorzien, worden deze overeenkomsten steeds geglobaliseerd. De globalisering houdt in dat de betreffende overeenkomsten vanuit een fiscaal-juridisch oogpunt gescheiden blijven en vanuit een technisch oogpunt als een geheel worden beschouwd, in de zin dat:

- het “risicokapitaal van de overlijdenswaarborg met integratie van de reserves” berekend wordt ten opzichte van het totale bedrag van de pensioenreserves van de verschillende verzekeringsrekeningen van de geglobaliseerde overeenkomsten (zie verder);
- de risicopremies voor de “overlijdenswaarborg met integratie van de reserves” onttrokken worden aan de pensioenreserves en de risicopremies voor de overige risicowaarborgen afgehouden worden van de premies volgens respectievelijk de onttrekkingsregels en de afhoudingsregels (zie verder);
- bij de berekening van de winstdeling wordt rekening gehouden met het totaal bedrag van de pensioenreserves (zie verder) van de verschillende verzekeringsrekeningen van de geglobaliseerde overeenkomsten;
- het aanvullende karakter van de aanvullende verzekeringen beschouwd moet worden ten opzichte van alle geglobaliseerde overeenkomsten samen.

Voor het overige worden de geglobaliseerde overeenkomsten als afzonderlijke overeenkomsten beschouwd. Indien om gelijk welke reden een overeenkomst niet langer geglobaliseerd is, wordt de “overlijdenswaarborg met integratie van de reserves”, tenzij andersluidend schriftelijk verzoek van de aangeslotene en mits het schriftelijke akkoord van de pensioeninstelling, automatisch verminderd met het bedrag van de pensioenreserves van de overeenkomst(en) die niet langer geglobaliseerd is (zijn).

1.5.5.2. Overgedragen overeenkomst

Wanneer een aangeslotene reserves die bij een andere inrichter verworven werden, overdraagt naar de pensioeninstelling, worden deze reserves, tenzij er anders wordt overeengekomen, op (een) afzonderlijke, maar met de werkgevers- en de persoonlijke bijdrageovereenkomst geglobaliseerde overeenkomst(en), als inventariskoopsom gestort.

Voor deze afzonderlijke overeenkomst gelden de bepalingen van het pensioenreglement.

De eventuele globalisering blijkt uit het feit dat deze overeenkomst(en) onder de benaming "overgedragen werkgeversbijdrageovereenkomst" en/of "overgedragen persoonlijke bijdrageovereenkomst" op dezelfde pensioenfiche voorkomen als de werkgevers- en de persoonlijke bijdrageovereenkomst. Voor de toedracht en de gevolgen van de globalisering wordt er verwezen naar de bespreking ervan onder punt 1.5.5.1.

1.6. Cash-in-flows of toekenningen

1.6.1. Premies

De meest voor de hand liggende cash-in-flow betreft de premiebetaling door de inrichter. Indien een waarborg "premiervrijstelling" werd onderschreven (zie verder), is het ook mogelijk dat de pensioeninstelling zelf instaat voor de verdere premiebetaling wanneer de aangeslotene arbeidsongeschikt wordt en hiervoor de dekking premievrijstelling verworven is.

De betaalde premies worden, na afhouding van de toepasselijke taksen, kosten en/of de eventuele premies bestemd voor de financiering van de risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en ongeval, op de pensioenreserves van de betreffende verzekeringsrekening toegekend.

De premie of de verhoging van de premie is verschuldigd vanaf de eerste van de maand volgend op of samenvallend met de aansluiting of de verhoging.

De premie is verschuldigd tot de laatste dag van de maand waarin de einddatum bereikt wordt of tot de laatste dag van de maand waarin de aangeslotene uittreedt of overlijdt vóór de einddatum.

1.6.2. Winstdeling

Op de pensioenreserves die belegd worden in de beleggingsvorm "basisintrestvoet verhoogd met winstdeling" (zie verder), kan de pensioeninstelling een winstdeling toekennen. Na aanrekening van de eventuele taksen, wordt de netto winstdeling van de betreffende verzekeringsrekening bijgeboekt.

1.7. Soorten Pensioenreserves

1.7.1. Pensioenreserves

De pensioenreserves op de individuele rekeningen worden gevormd door de betaalde premies, na afhouding van de toepasselijke taksen, kosten en/of de eventuele premies bestemd voor de financiering van de risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en ongeval. Het rendement wordt eveneens aan de pensioenreserves toegekend. De pensioenreserves zijn uitsluitend - met inbegrip van de bijhorende kosten - bestemd voor:

- de uitkering ervan bij in leven zijn van de aangeslotene op de in de bijzondere voorwaarden vermelde einddatum;
- de uitkering ervan bij het overlijden van de aangeslotene vóór deze datum;
- de onttrekking van risicopremies voor het risicokapitaal van de "overlijdenswaarborg met integratie van de reserves".

Bij uitkering zijn de pensioenreserves minstens gelijk aan de verworven reserves. De tegoeden in het financieringsfonds, worden gevormd en beheerd conform de bepalingen van punt 3.8.

1.7.2. Soorten pensioenreserves naar financieringsbron

1.7.2.1. Premiereserves

De premiereserves zijn de pensioenreserves die uitsluitend gevormd worden door de betaalde premies. Het rendement wordt eveneens aan de premiereserves toegekend.

1.7.2.2. Winstdelingsreserves

De winstdelingsreserves zijn de reserves die uitsluitend gevormd worden door de toegekende winstdeling. Het rendement wordt eveneens aan de winstdelingsreserves toegekend.

1.7.2.3. Overgedragen reserves

De overgedragen reserves zijn de reserves die een aangeslotene overdraagt naar de pensioeninstelling vanuit de pensioeninstelling van een vorige inrichter (cf. artikel 1.5.5.2.). Het rendement wordt eveneens aan de overgedragen reserves toegekend.

1.7.2.4. Verworven reserves

De verworven reserves zijn de reserves op een bepaald ogenblik waarop de aangeslotene recht heeft overeenkomstig de pensioentoezegging. De verworven reserves zijn gelijk aan het bedrag dat zich op dit ogenblik op de individuele rekeningen van de aangeslotene bevindt.

De verworven reserves die overeenstemmen met de persoonlijke bijdrageovereenkomst zijn op elk ogenblik gefinancierd. De verworven reserves die overeenstemmen met de werkgeversbijdrageovereenkomst zijn gefinancierd op het ogenblik van uittreding, pensionering of overlijden van de aangeslotene.

1.7.3. Soorten pensioenreserves naar beleggingsvorm

Iedere aangeslotene heeft, indien voorzien in de bijzondere voorwaarden en binnen de grenzen die de pensioeninstelling hanteert, de mogelijkheid om het netto premiebedrag van de premies, na aanrekening van de eventuele risicopremies, in andere beleggingsvormen te laten aanwenden. Hetzelfde geldt voor de eventuele winstdeling. Deze keuze kan gebeuren bij de aansluiting of later. In dit laatste geval betreft ze alleen de toekomstige toekenningen.

Iedere aangeslotene mag ook de beleggingsvormen van de aanwezige pensioenreserves laten wijzigen. Voor wat betreft de pensioenreserves gefinancierd door middel van werkgeverspremies, is hiervoor, zolang de aangeslotene in dienst is van de inrichter, de toestemming van deze laatste nodig, tenzij pensioenreserves worden overgeheveld naar de beleggingsvorm "basisintrestvoet verhoogd met winstdeling".

De keuze voor alternatieve beleggingsvormen en de latere wijzigingen ervan worden bevestigd door de pensioeninstelling via de pensioenfiche.

1.7.3.1. Reserves belegd aan een basisintrestvoet verhoogd met winstdeling

Op de bedragen die aangewend worden voor de vorming van pensioenreserves, waarborgt de pensioeninstelling een basisintrestvoet en dit in principe tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde einddatum. Deze intrestvoet kan voor de toekomstige toepassingen en mits schriftelijke kennisgeving ervan aan de inrichter minstens een maand op voorhand, door de pensioeninstelling gewijzigd worden in het kader van een algemene herziening ervan.

Bovenop de gewaarborgde basisintrestvoet kan de pensioeninstelling een winstdeling toekennen. Deze winstdeling is niet gewaarborgd, maar hangt af van de resultaten die de pensioeninstelling behaalt of, indien de pensioenreserves belegd zijn in een aan de verzekeringsovereenkomst verbonden afgezonderd fonds, van de resultaten van het afgezonderde fonds. Het rendement van het afgezonderde fonds kan pas toegekend worden indien de verrichtingen van het afgezonderde fonds rendabel zijn. De berekeningswijze en de toekenningsmodaliteiten van de winstdeling worden vastgelegd in het winstdelingsplan dat bij de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen wordt neergelegd. Ingeval de verzekeringsovereenkomst verbonden wordt aan een afgezonderd fonds, wordt een winstdelingsreglement opgemaakt dat aan de algemene voorwaarden van de overeenkomst wordt aangehecht. Deze winstdeling geniet op haar beurt de toepasselijke gewaarborgde intrestvoet op de datum van de toekenning ervan, zoals hiervoor aangegeven.

1.7.3.2. Reserves met rendement gekoppeld aan beleggingsfondsen (tak 23)

Bij dit type van beleggingsvorm waarborgt de pensioeninstelling geen intrest en kent zij geen winstdeling toe, maar kent zij een rendement toe dat overeenstemt met de evolutie van de inventariswaarde van één of meer beleggingsfondsen. Er kan gekozen worden uit een lijst beleggingsfondsen die de pensioeninstelling aanbiedt en die in de bijzondere voorwaarden beschreven worden. Voor elk beleggingsfonds bestaat er een beheersreglement. Voor meer details kunnen de aangeslotenen de beheersreglementen van de diverse fondsen raadplegen. Ze worden toegevoegd aan de algemene voorwaarden en kunnen bij de pensioeninstelling worden bekomen.

1.7.3.3. Minima en maxima

Niettegenstaande de principiële vrijheid van de aangeslotene om de beleggingsvormen zelf te kiezen, moet er rekening worden gehouden met de minimum- en maximumgrenzen voorzien in de bijzondere voorwaarden, uitgedrukt als een percentage van het bedrag van de verschillende toekenningen (premies en winstdeling) die verband houden met de werkgevers- en persoonlijke bijdrageovereenkomst, zoals aangegeven in de bijzondere voorwaarden. Er kan geen maximumgrens in de beleggingsvorm "basisintrestvoet verhoogd met winstdeling" worden opgelegd voor de persoonlijke premies.

1.7.3.4. Switch of beëindiging van beleggingsvorm Door de aangeslotene:

De aangeslotene heeft het recht om binnen de grenzen bepaald in de bijzondere voorwaarden, de beleggingsvormen van de opgebouwde pensioenreserves geheel of gedeeltelijk te wijzigen.

Dit recht kan eenmaal per kalenderjaar kostenloos uitgeoefend worden voor de transfers tussen “beleggingsfondsen” onderling of de transfers van de “beleggingsfondsen” naar de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling” of tussen beleggingsvormen “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling” onderling ingeval van een transfer van een lagere naar een hogere basisintrestvoet. Voor een volgende wijziging in hetzelfde kalenderjaar of voor de transfers van de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling” naar “beleggingsfondsen” of tussen beleggingsvormen “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling” onderling ingeval van een transfer van een hogere naar een lagere basisintrestvoet, zal een vergoeding worden aangerekend die forfaitair wordt bepaald op 1% van de getransfereerde pensioenreserves. Naast vermelde vergoeding behoudt de pensioeninstelling zich het recht voor om in overeenstemming met de algemene voorwaarden de werkelijke waarde van de getransfereerde pensioenreserves te herrekenen.

Er wordt geen transfer toegestaan van de beleggingsvorm “beleggingsfondsen” naar de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling” tijdens de laatste vijf jaren voor de einddatum. Deze beperking geldt niet voor het deel van de pensioenreserves dat met persoonlijke premies overeenstemt.

Met betrekking tot pensioenreserves wordt er bij een wijziging een bepaalde beleggingsvorm geheel of gedeeltelijk te gelde gemaakt (cash-out-flow), waarbij de netto waarde ervan wordt herbelegd in dezelfde verzekeringsrekening maar in één of meer andere beleggingsvormen (cash-in-flow). Een switch vanuit een bepaalde beleggingsvorm waarin zowel premiereserves als winstdelingsreserves belegd zijn, wordt proportioneel over de premiereserves en de winstdelingsreserves uitgevoerd, in functie van de depotwaarden, belegd in de betreffende beleggingsvorm. Een verzoek tot switch van beleggingsvorm moet in principe gebeuren via het behoorlijk ingevuld en ondertekende formulier dat de pensioeninstelling hiertoe ter beschikking stelt. Evenwel, de pensioeninstelling kan ingaan op een anders geformuleerd verzoek (fax, e-mail, ...).

Bij een switch van beleggingsvorm worden het aantal units en het bedrag van de over te dragen pensioenreserves berekend met als valutadatum de datum vermeld op dit formulier en ten vroegste de dag die volgt op de datum van ontvangst ervan door de pensioeninstelling. Deze valutadatum geldt zowel voor de onttrekking uit de ene beleggingsvorm als voor de storting in de andere beleggingsvorm.

Door de pensioeninstelling:

De pensioeninstelling kan de aangeboden beleggingsvormen te allen tijde wijzigen of stopzetten indien daartoe gegronde redenen zijn.

Indien de pensioeninstelling zich voorneemt om een bepaalde beleggingsvorm niet langer te voeren of bepaalde beleggingsvormen te beperken of te wijzigen, dan stelt zij de inrichter en de betrokken aangeslotenen hiervan minstens 30 dagen op voorhand in kennis. De pensioeninstelling biedt in de kennisgeving een alternatief aan waarin de betreffende pensioenreserves zonder aanrekening van kosten, kunnen herbelegd worden. Bij gebrek aan schriftelijke reactie van de betrokken aangeslotenen binnen 30 dagen na de hoger vermelde kennisgeving, wordt het door de pensioeninstelling voorgestelde herbeleggingalternatief doorgevoerd. Indien de betrokkene(n) binnen 30 dagen na hoger vermelde kennisgeving schriftelijk een ander dan door de pensioeninstelling voorgesteld toegelaten herbeleggingalternatief aanvraagt (aanvragen), zullen de betreffende reserves eveneens zonder aanrekening van kosten, herbelegd worden.

Binnen dezelfde termijn van 30 dagen kunnen de betreffende pensioenreserves - voor zover het afkooprecht volgens de andere bepalingen van het pensioenreglement en de betreffende wetgeving kan uitgeoefend worden - ook afgekocht worden. In dit geval worden er geen kosten noch enige afkoopvergoeding aangerekend.

1.7.3.5. Opgelegde beleggingsvorm(en) bij voorschot en inpandgeving

Bij de opname van een voorschot (zie verder) kan de voorschotakte erin voorzien dat een bepaald reservebedrag (en het rendement hierop) verplicht moet aangewend worden in de beleggingsvorm "basisintrestvoet verhoogd met winstdeling". Er kan ook een van de basisintrestvoet afwijkende intrestvoet worden overeengekomen en/of bedongen worden dat het betreffende reservebedrag geen winstdeling geniet. De voorschotakte kan ook bepalen dat het betreffende reservebedrag geheel of gedeeltelijk in een andere beleggingsvorm (zie hoger) moet of kan worden belegd. Er kan eveneens in voorzien worden dat de pensioeninstelling de beleggingsvorm naderhand kan wijzigen. Een voorschot kan dus op het moment van de opname ervan en/of later aanleiding geven tot een switch van beleggingsvorm (zie hoger).

Hetzelfde geldt met betrekking tot de inpandgeving van de overeenkomst(en), overeenkomstig het bijvoegsel van inpandgeving, met dien verstande dat de bepalingen rond de beleggingsvormen en -modaliteiten ook betrekking kunnen hebben op de toekomstige premies.

1.7.4. Soorten pensioenreserves naar gebondenheid

1.7.4.1. Geblokkeerde reserves

Geblokkeerde reserves zijn pensioenreserves waarvan de pensioeninstelling te haren behoeve of ten behoeve van een derde waarborgt dat een bepaald aantal units of een bepaald nominaal reservebedrag enkel met haar toestemming of met de toestemming van de betreffende derde kan verminderen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij de opname van een voorschot (de blokkering geschiedt dan ten behoeve van de pensioeninstelling) of bij de inpandgeving van een overeenkomst (de blokkering geschiedt dan ten behoeve van de pandhoudende schuldeiser).

Dit houdt in dat de pensioeninstelling in voorkomend geval een onttrekking van risicopremies aan de geblokkeerde reserves weigert teneinde de geblokkeerde reserves te handhaven. Een eventuele hieruit voortvloeiende vermindering of beëindiging van de "overlijdenswaarborg met integratie van de reserves" heeft nochtans ten vroegste uitwerking 30 dagen nadat de pensioeninstelling de aangeslotene hierover met een aangetekend schrijven heeft ingelicht. Ter gelegenheid hiervan wordt er ook een gewijzigde pensioenfiche opgemaakt.

1.7.4.2. Vrije reserves

De vrije reserves zijn alle reserves die niet geblokkeerd zijn.

1.8. Cash-out-flows of onttrekkingen

1.8.1. Risicopremies en kosten

De pensioeninstelling kan in overeenstemming met de onttrekkingsregels (zie verder) de nodige onttrekkingen aan de pensioenreserves van de verzekeringsrekening(en) doen voor:

- de betaling van de risicopremies voor de “overlijdenswaarborg met integratie van de reserves”;
- de vergoeding voor het beheer van de overeenkomst indien werd geopteerd voor de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling”;
- de eventuele vergoeding van de tussenpersoon.

De risicopremies zijn de premies die nodig zijn om de risicowaarborgen te verzekeren voor een periode van 1 maand. Zij worden in het begin van iedere maand onttrokken. In geval de aangeslotene overlijdt of arbeidsongeschikt wordt tussen de aansluitingsdatum en de datum van verwerking, worden de risicopremies met betrekking tot deze periode onttrokken.

1.8.2. Uitkering van pensioenreserves

1.8.2.1. Bereiken van de einddatum

Bij het bereiken van de in de bijzondere voorwaarden vermelde einddatum, zijnde de laatste dag van de maand waarin de eindleeftijd bereikt wordt, worden de pensioenreserves, na aftrek van de wettelijk verplichte inhoudingen en van de eventuele andere sommen die nog verschuldigd zouden zijn aan de pensioeninstelling of aan derden (zoals een pandhoudende schuldeiser), uitgekeerd aan de betrokken aangeslotene.

Het bedrag van de pensioenreserves (de verworven prestaties) wordt berekend met als valutadatum de einddatum, desgevallend verhoogd volgens de bepalingen van artikel 24 van de WAP.

De eventuele tekorten worden onmiddellijk aan de inrichter aangerekend en komen in verhoging van de pensioenreserves, meer bepaald op de werkgeversbijdrageovereenkomst van de uitgetreden aangeslotene.

1.8.2.2. Afkoop

Bij afkoop, voor zover wettelijk toegestaan, keert de pensioeninstelling de pensioenreserves uit na aftrek van de eventuele wettelijk verplichte inhoudingen, van de afkoopvergoeding en van de eventuele andere sommen die nog verschuldigd zouden zijn aan de pensioeninstelling of aan derden (zoals een pandhoudende schuldeiser).

Bij de afkoop van de pensioenreserves (van alle geglobaliseerde overeenkomsten) eindigen de hoofdovereenkomst en alle aanvullende waarborgen en verzekeringen.

Het bedrag van de pensioenreserves wordt berekend met als valutadatum:

- bij afkoop van pensioenreserves belegd in de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling”: de datum waarop het kwijtschrift van afkoop of elk ander gelijkwaardig document voor akkoord wordt ondertekend door de inrichter;
- bij afkoop van pensioenreserves gekoppeld aan een beleggingsfonds (tak 23): de datum vermeld in het schrijven en ten vroegste de dag die volgt op de datum van ontvangst van dit schrijven door de pensioeninstelling.

Desgevallend worden de pensioenreserves verhoogd volgens de bepalingen van artikel 24 van de WAP. De eventuele tekorten worden onmiddellijk aan de inrichter aangerekend en komen in

verhoging van de pensioenreserves, meer bepaald op de werkgeversbijdrageovereenkomst van de uitgetreden aangeslotene.

De afkoop wordt aangevraagd met een gedateerd en ondertekend schrijven aan de pensioeninstelling vanwege de perso(o)n(en) die dit recht geniet(en) en desgevallend vanwege de andere perso(o)n(en) die hiervoor hun toestemming moeten geven.

1.8.2.3. Overdracht

Bij uittreding heeft de aangeslotene de keuze tussen de mogelijkheden voorzien in de WAP (zie punt 3.13.2).

In geval van overdracht wordt het bedrag van de pensioenreserves berekend met de volgende valutadatum:

- bij overdracht van pensioenreserves belegd in de beleggingsvorm "basisintrestvoet verhoogd met winstdeling": de datum waarop de aanvraag tot overdracht voor akkoord wordt ondertekend door de inrichter;
- bij overdracht van pensioenreserves gekoppeld aan een beleggingsfonds (tak 23): de datum vermeld in de aanvraag tot overdracht en ten vroegste de dag die volgt op de datum van ontvangst van die aanvraag door de pensioeninstelling.

1.8.2.4. Overlijden

Bij het overlijden van de aangeslotene eindigen de hoofdovereenkomst en alle aanvullende waarborgen en verzekeringen. De pensioenreserves worden ofwel, na aftrek van de wettelijk verplichte inhoudingen, van de eventuele kosten en van de eventuele andere sommen die nog verschuldigd zouden zijn aan de pensioeninstelling of aan derden (zoals een pandhoudende schuldeiser), uitgekeerd aan de in de bijzondere voorwaarden vermelde begunstigde(n), ofwel toegekend aan de pensioeninstelling, naargelang wat er hieromtrent blijkt uit de pensioenfiche (zie ook verder).

De reservewaarde en desgevallend het risicokapitaal bij overlijden worden berekend met als valutadatum:

- voor pensioenreserves en risicokapitaal belegd in de beleggingsvorm "basisintrestvoet, verhoogd met winstdeling": de datum van overlijden;
- voor pensioenreserves en risicokapitaal gekoppeld aan een beleggingsfonds (tak 23): de datum van overlijden.

1.9. Afhoudings- en onttrekkingsregels

1.9.1. Risicopremies

1.9.1.1. Algemene regel

De risicopremies voor de risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en ongeval (en de bijbehorende kostenopslagen en belastingen) worden door de pensioeninstelling in principe afgehouden van de betaalde premies in de hierna vastgelegde volgorde:

- invaliditeitskapitaal bij ongeval;
- waarborgen bij arbeidsongeschiktheid;
- aanvullende waarborg bij dodelijk ongeval.

De afhoudings- en onttrekkingsregels houden rekening met eventuele fiscale en juridische beperkingen.

1.9.1.2. Geglobaliseerde overeenkomsten

De aan de pensioenreserves te onttrekken risicopremies voor de “overlijdenswaarborg met integratie van de reserves” worden, rekening houdend met eventuele fiscaal-juridische beperkingen en met eventuele andere beperkingen waarin het pensioenreglement voorziet, in principe aangerekend op de pensioenreserves van de verschillende geglobaliseerde overeenkomsten in de hierna vastgelegde volgorde:

- werkgeversbijdrageovereenkomst;
- persoonlijke bijdrageovereenkomst;
- overgedragen werkgeversbijdrageovereenkomst;
- overgedragen persoonlijke bijdrageovereenkomst.

De risicopremies worden pro rata de waarde van de verschillende depots afgehouden.

De op de betaalde premies af te houden risicopremies voor de overige risicowaarborgen worden, rekening houdend met eventuele fiscaal-juridische beperkingen en met eventuele andere beperkingen waarin het pensioenreglement voorziet, in principe aangerekend op de premies van de verschillende geglobaliseerde overeenkomsten in de hierna vastgelegde volgorde:

- werkgeversbijdrageovereenkomst;
- persoonlijke bijdrageovereenkomst.

1.9.2. Andere bestanddelen

De andere af te houden of te onttrekken bestanddelen worden aangerekend op de premies of de pensioenreserves en de overeenkomst waarop het bestanddeel (het meest) betrekking heeft.

Indien een bestanddeel moeilijk kan toegewezen worden aan (een) wel bepaalde overeenkomst(en), premies of pensioenreserves, dan wordt het bestanddeel in principe proportioneel aangerekend in functie van het bedrag van de verschillende premies (voor af te houden bestanddelen) of van de waarde van de betreffende pensioenreserves van de verschillende geglobaliseerde overeenkomsten (voor te onttrekken bestanddelen).

1.10. Algemene rekenprincipes

1.10.1. Valutadata

Het werken met valutadata impliceert dat er een rendement wordt gegeven op de belegde pensioenreserves vanaf en tot welbepaalde valutadata, die worden vastgelegd in functie van de effectieve betaaldata van de premies en in functie van de boekingsdata van een aantal andere verrichtingen (onttrekkingen andere dan uitkeringen van pensioenreserves, toekenning van winstdeling, enz.).

De valutadatum voor cash-in-flows situeert zich de eerste werkdag bij de pensioeninstelling na ontvangst van de sommen op de zichtrekening voor pensioenreserves belegd in de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling” (tak 21) en de eerste werkdag bij de pensioeninstelling waarop een koers tot stand komt na ontvangst van de sommen op de zichtrekening voor pensioenreserves gekoppeld aan een beleggingsfonds (tak 23).

Met betrekking tot de uitkering van pensioenreserves worden de valutadata bepaald zoals beschreven in punt 1.8.2.

1.10.2. Berekeningen op dagbasis

De actuariel-technische berekeningen worden uitgevoerd op dagbasis. Zo wordt:

- de leeftijd van de aangeslotene berekend in dagen;
- bij de berekening van de risicopremies rekening gehouden met een dekkingsperiode uitgedrukt in dagen;
- de unitwaarde dagelijks vastgelegd.

1.11. Tarieven en kosten

1.11.1. Risicopremies

Onverminderd de toepassing van eventuele bijpremies voor de risicowaarborgen, zijn de gehanteerde tariefgrondslagen en methodes voor de berekening van de risicopremies en/of de verzekerde risicowaarborgen deze die door de pensioeninstelling ingediend werden bij de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen. Bij de bespreking van de diverse risicowaarborgen in deel 2 van de algemene voorwaarden worden meer details verstrekt rond de tarifiering van de risicopremies en eventuele tariefwijzigingen.

De tariefgrondslagen voor de berekening van de risicopremies en/of de risicowaarborgen kunnen door de pensioeninstelling gewijzigd worden in het kader van een algemene herziening ervan. Deze wijziging kan enkel toegepast worden op de toekomstige aanwendungen, tenzij een wettelijke of reglementaire bepaling het anders zou toelaten of opleggen. Een wijziging is pas van toepassing mits schriftelijke kennisgeving ervan aan de inrichter en dit minstens één maand op voorhand.

1.11.2. Kosten

De pensioeninstelling rekent kosten aan ter vergoeding van het beheer van de overeenkomst(en) en desgevallend ter vergoeding van de tussenpersoon. Deze kosten worden bij de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen neergelegd. De pensioeninstelling mag in de loop van de overeenkomst deze kosten enkel aanpassen in de mate dat het een indexering in functie van de gezondheidsindex der consumptieprijzen betreft van forfaitair in het tarief verwerkte bedragen of in het kader van een algemene herziening van de kosten(structuur).

De pensioeninstelling mag hiernaast ook kosten aanrekenen voor bijzondere uitgaven die door toedoen van de inrichter, van de aangeslotene(n) of van de begunstigde(n) worden veroorzaakt. Deze kosten worden door de pensioeninstelling op een redelijke en verantwoorde wijze toegepast en kunnen slechts na voorafgaandelijke kennisgeving van de pensioeninstelling aan de betrokkene(n) worden aangerekend.

1.11.3. Pensioenfiche

De pensioenfiche vermeldt minimaal de door de vigerende wetgeving verplichte gegevens en in het bijzonder:

- de keuzes die de aangeslotene in uitvoering van de bijzondere voorwaarden gemaakt heeft;
- in geval van tak 23 het aantal units, de unitwaarde en de andere variabelen die de omvang en de waarde van de dekkingen bepalen en uitdrukken;
- in geval van tak 21 de pensioenreserves;
- een indicatieve prognose van het toekomstige verloop van de overeenkomst die gebaseerd wordt op een aantal hypothesen (zoals het percentage van de winstdeling, waarde-evolutie van beleggingsfondsen, correcte en tijdige premiebetaling, ongewijzigde tarief- en kostenstructuur, enz.) en die door de pensioeninstelling niet gewaarborgd zijn.

Er wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de pensioenfiche de correcte weerslag is van de uitvoering van het pensioenreglement, behalve indien één van de partijen op basis van de op de pensioenfiches weergegeven keuzes, van de bijzondere voorwaarden of van de algemene voorwaarden kan bewijzen dat dit niet het geval is.

Onverminderd de mogelijkheid van de pensioeninstelling tot wijziging van de kosten- en tariefstructuur, worden de kosten en de risicopremies tijdens de looptijd van de overeenkomst(en) volgens dezelfde structuur berekend en aangerekend als die waarmee de pensioenfiche of een tabel van de afkoopwaarden is opgesteld.

2. RISICOWAARBORGEN

De bijzondere voorwaarden bepalen de risicowaarborgen die voor iedere aangeslotene of voor iedere categorie van aangeslotenen van toepassing zijn.

In afwijking hiervan kunnen de bijzondere voorwaarden bepalen dat iedere aangeslotene de mogelijkheid heeft om zelf vrij de aanwending van het premiebudget in te vullen en te ventileren over de verschillende in de bijzondere voorwaarden aangeboden dekkingen. In dit geval wordt de financiering verplicht inbegrepen in het premiebudget.

In overeenstemming met de WAP, is een betekenisvolle standaardtoezegging voorzien die bestaat uit de volgende standaarddekkingen:

- kapitaal overlijden: 100% van het brutojaarsalaris (max. 100.000,00 EUR);
- vervangingsinkomen: 10% van het brutojaarsalaris (max. rente 6.000,00 EUR).

In afwachting van een keuze bij aansluiting, of wanneer de aangeslotene op het ogenblik van de aansluiting geen keuze maakt via opdracht tot verzekering, aansluitingsformulier, keuzeformulier of enige andere weg, wordt de standaardtoezegging voor deze aangeslotene toegepast. Bij wijziging van de burgerlijke staat of de gezinstoestand heeft de aangeslotene de mogelijkheid te kiezen voor de standaarddekking. Voor de standaardtoezegging en de standaarddekking zijn er nooit medische formaliteiten.

De pensioeninstelling zal op basis van de door de aangeslotene gekozen risicowaarborgen en op basis van haar algemene aanvaardingscriteria die om verzekeringstechnische en fiscaal-juridische redenen gehanteerd worden (gunstig resultaat van medische formaliteiten en/of onderzoeken, maximale waarborgen, beheerbaarheid, oververzekering, enz.) en met de eventuele (andere) beperkingen die voortvloeien uit het pensioenreglement, bepalen welk deel van het globale premiebudget moet aangewend worden voor de financiering van de gekozen risicowaarborgen. Het overblijvende saldo zal aangewend worden als pensioenreserve. Indien de aangeslotene een risicowaarborg kiest die hoger is dan de hierboven bepaalde standaarddekking, dan maakt deze alternatieve keuze generlei een "toezegging" uit van de inrichter, die dan ook, tenzij een dwingende wetsbepaling het anders zou voorzien, geen enkele verantwoordelijkheid of bijkomende verplichting draagt in dit verband, ook niet indien de pensioeninstelling de risicowaarborgen geheel of gedeeltelijk zou weigeren aan te nemen of de betreffende risico's slechts zou aanvaarden mits de aanrekening van een bijpremie. De bijpremie ter financiering van een risicowaarborg die hoger is dan de standaarddekking, kan nooit tot gevolg hebben dat het voor de aangeslotene in de bijzondere voorwaarden bepaalde globale premiebudget overschreden wordt.

Indien de pensioeninstelling om gelijk welke reden (nog) geen (gewijzigde versie van de) pensioenfiche heeft afgeleverd of niet op een andere wijze de aanvaarding van de risicowaarborgen schriftelijk heeft bevestigd, bijvoorbeeld omdat de noodzakelijke berekeningsgegevens ontbreken of omdat de nodige medische formaliteiten en/of onderzoeken nog niet werden verricht of de risico's op basis hiervan door de pensioeninstelling geweigerd worden, dan moet er van uitgegaan worden dat de betreffende risicowaarborgen (nog) niet werden gewijzigd noch toegekend voor het gedeelte dat de standaarddekking overschrijdt.

2.1. Risicowaarborgen bij overlijden

2.1.1. Kapitaal bij overlijden

2.1.1.1. Omschrijving van de waarborg kapitaal bij overlijden

Indien de aangeslotene zou overlijden tijdens de dekkingsperiode, keert de pensioeninstelling het op de pensioenfiche vermelde kapitaal uit aan de in de bijzondere voorwaarden vermelde begunstigde(n).

2.1.1.2. Bedrag van het overlijdenskapitaal

Het bedrag van het overlijdenskapitaal wordt bepaald op de pensioenfiche en kan gelijk zijn aan:

- hetzij het totale bedrag van de pensioenreserves van de (geglobaliseerde) verzekeringsrekening(en);
- hetzij een vast bedrag, echter met als minimum het totale bedrag van de pensioenreserves van de (geglobaliseerde) verzekeringsrekening(en);
- hetzij een vast bedrag, ongeacht het bedrag van de pensioenreserves van de (geglobaliseerde) verzekeringsrekening(en).

Het eventuele verschil tussen het bedrag van het overlijdenskapitaal en het bedrag van de pensioenreserves van de (geglobaliseerde) verzekeringsrekening(en) wordt in het begin van iedere maand berekend op basis van de meest recent gekende unitwaarden. Indien dit verschil positief is (dit verschil wordt het risicokapitaal genoemd en kan voorkomen in de hiervoor vermelde tweede en derde optie), rekent de pensioeninstelling hiervoor op de berekeningsdatum telkens een risicopremie aan.

2.1.1.3. Geografische uitgestrektheid

Het overlijdensrisico geldt wereldwijd, onder voorbehoud van de bepalingen van de overige artikelen onder hoofdstuk 2.1.1.

2.1.1.4. Uitgesloten risico's bij de waarborg kapitaal bij overlijden

Opzettelijke daad

Het overlijden van de aangeslotene veroorzaakt door een opzettelijke daad van één van de begunstigten, of op hun aansporing, is niet gedekt. Een opzettelijke daad is een daad die gesteld wordt met de bedoeling om de aangeslotene te doden of ernstige letselschade tot te brengen.

Luchtvaart

Het overlijden van de aangeslotene aan de gevolgen van een ongeval met een luchtvaartuig waarop hij inscheepte als piloot of lid van het boordpersoneel is niet gewaarborgd.

Het overlijden van de aangeslotene aan de gevolgen van een ongeval met een luchtvaartuig waarop hij inscheepte als passagier is gewaarborgd, uitgezonderd wanneer het een toestel betreft:

- waarvan de aangeslotene wist of kon weten dat het geen vliegvergunning heeft voor het vervoer van personen of goederen;
- van een luchtmacht dat niet bestemd is voor personenvervoer;
- dat producten met strategische kenmerken vervoert in streken waar vijandelijkheden aan de gang zijn of opstand heerst;
- dat zich voorbereidt tot of deelneemt aan een sportwedstrijd;
- dat proefvluchten uitvoert;
- van het type "ultra-licht-gemotoriseerd".

Oproer

Er wordt geen dekking verleend wanneer het overlijden het rechtstreekse en onmiddellijke gevolg is van oproer, burgerlijke onrusten, alle collectieve gewelddaden van politieke, ideologische of sociale aard, al dan niet gepaard gaande met opstand tegen de overheid, of welke gevestigde macht ook, indien de aangeslotene er op vrijwillige en actieve wijze aan heeft deelgenomen.

Oorlog

Er wordt geen dekking verleend voor het overlijden als gevolg van een oorlogsgebeurtenis, dat wil zeggen een gebeurtenis die het rechtstreekse of onrechtstreekse gevolg is van een offensieve of defensieve actie van een oorlogvoerende mogendheid of van welke andere gebeurtenis van militaire aard ook.

Indien het conflict uitbreekt tijdens het verblijf van de aangeslotene in het buitenland, wordt dekking verleend van het oorlogsrisico op voorwaarde dat de aangeslotene niet op actieve wijze aan de vijandelijkheden deelneemt.

2.1.1.5. Prestaties als gevolg van een uitgesloten risico

Indien de aangeslotene overlijdt als gevolg van een uitgesloten risico, worden maximaal de pensioenreserves van de (geglobaliseerde) verzekeringsrekening(en) uitgekeerd aan de in de bijzondere voorwaarden vermelde begunstigde(n) van de waarborg "kapitaal bij overlijden".

Wanneer het overlijden van de aangeslotene voortkomt uit een opzettelijke daad van (één van) de begunstigde(n), of op zijn (hun) aansporen, verliest (verliezen) de begunstigde(n), die het overlijden opzettelijk heeft (hebben) veroorzaakt, alle rechten op de verzekerde prestaties. De verzekerde prestaties worden dan, in tegenstelling tot de vorige paragraaf, niet beperkt tot maximaal de pensioenreserves, maar komen integraal toe aan de medebegunstigde(n), of bij ontstentenis, aan de subsidiaire begunstigde(n) volgens de in de bijzondere voorwaarden vermelde volgorde, en bij gebreke daarvan, aan de nalatenschap van de aangeslotene.

De verzekerde prestaties in geval van overlijden worden zonder beperking uitgekeerd aan de begunstigde(n), indien het overlijden van de aangeslotene te wijten is aan zelfmoord.

2.1.1.6. Dekkingsperiode

De dekkingsperiode van de waarborg begint en eindigt uiterlijk op de respectievelijke datums die in dit verband vermeld worden op de pensioenfiche, maar begint ten vroegste na ontvangst van de eerste premiebetaling door de pensioeninstelling.

2.1.2. Kapitaal bij overlijden door ongeval

2.1.2.1. Ongeval

Als ongeval wordt uitsluitend aanzien, iedere plotse en onvoorziene gebeurtenis, onafhankelijk van de wil van de aangeslotene en/of van ieder persoon die bij de verzekering belang heeft, die het overlijden van de aangeslotene tot rechtstreeks gevolg heeft en te wijten is aan een uitwendige oorzaak.

Euthanasie toegepast wegens een zwaar en ongeneeslijk letsel dat het rechtstreekse gevolg is van een gewaarborgd ongeval, is eveneens in deze groepsverzekering gewaarborgd. Het overlijden als gevolg van euthanasie dat niet voldoet aan deze voorwaarde valt buiten de waarborg.

2.1.2.2. Omschrijving van de waarborg kapitaal bij overlijden door ongeval

Voor zover het overlijden van de aangeslotene rechtstreeks het gevolg is van een gewaarborgd ongeval dat gebeurde tijdens de dekkingsperiode en zich voordoet binnen de drie jaar na de dag van het ongeval, keert de pensioeninstelling het op de pensioenfiche vermelde éénmalig kapitaal uit aan de in de bijzondere voorwaarden vermelde begunstigde(n).

De prestaties als gevolg van deze waarborg en de prestaties als gevolg van de waarborg "kapitaal bij volledige en bestendige invaliditeit door ongeval" kunnen nooit worden samengevoegd tengevolge van eenzelfde ongeval.

2.1.2.3. Geografische uitgestrektheid

Het overlijdensrisico tengevolge van een ongeval geldt wereldwijd, onder voorbehoud van de bepalingen van de overige artikelen onder hoofdstuk 2.1.2.

2.1.2.4. Uitgesloten risico's bij de waarborg kapitaal bij overlijden door ongeval

Gelden niet als een gewaarborgd ongeval:

- zelfmoord of overlijden als gevolg van een poging tot zelfmoord van de aangeslotene;
- het overlijden tengevolge van complicaties of verergeringen bij een medische behandeling die niet rechtstreeks verband houdt met een gewaarborgd ongeval;
- het overlijden veroorzaakt door uitwerking van de wijziging van de atoomstructuur van de stof, kunstmatige versnelling van de atoomdeeltjes en uitstraling van radio-isotopen, tenzij bij de uitoefening van medische en/of paramedische beroepen;
- het overlijden dat het rechtstreekse en onmiddellijke gevolg is van oorlog of een daarmee in feite overeenstemmende toestand; door burgerlijke onlusten of oproer;
- het overlijden aan de gevolgen van een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als piloot of lid van het boordpersoneel;
- het overlijden aan de gevolgen van een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als passagier wanneer het een toestel betreft:
  - waarvan de aangeslotene wist of kon weten dat het geen vliegvergunning heeft voor het vervoer van personen of goederen;
  - van een luchtmacht dat niet bestemd is voor personenvervoer;
  - dat producten met strategische kenmerken vervoert in streken waar vijandelijkheden aan de gang zijn of opstand heerst;
  - dat zich voorbereidt tot of deelneemt aan een sportwedstrijd;
  - dat proefvluchten uitvoert;
  - van het type "ultra-licht-gemotoriseerd".

Sporten

De risico's verbonden aan de beoefening van sport zijn gewaarborgd, behalve wanneer het feit dat aan de oorsprong ligt van het schadegeval zich heeft voorgedaan:

- als gevolg van de beroepsmatige beoefening of de beoefening in het kader van een arbeidsovereenkomst van gelijk welke sport, zelfs als nevenactiviteit, met inbegrip van de voorbereidende oefeningen hierop;
- als gevolg van de deelname aan recordpogingen, ontdekkingstochten of sportieve expedities.

2.1.2.5. Opzet en grove schuld

Gelden niet als een gewaarborgd ongeval:

- een opzettelijke daad gesteld door de persoon die belang heeft bij de uitkeringen, of op zijn aansporing; een opzettelijke daad is een daad die gesteld wordt met de bedoeling om letselschade toe te brengen aan een aangeslotene.
- de hierna opgesomde gevallen van grove schuld door de aangeslotene of de persoon die belang heeft bij de uitkeringen:
  - elke deelname aan misdaden, wanbedrijven of vechtpartijen, al dan niet het gevolg zijnde van provocerend gedrag of twist, met uitzondering van de gevallen van wettige zelfverdediging;
  - kennelijk roekeloze daden waarvan men dient te weten dat die een bedreiging voor de fysieke integriteit vormen, tenzij in de gevallen van redding van personen of goederen;
  - kennelijk roekeloze daden, gesteld door een derde met goedkeuring van de aangeslotene of ieder ander persoon die belang heeft bij de uitkeringen, waardoor een aangeslotene letselschade oploopt;
  - daden gesteld onder invloed van alcoholische dranken of verdovende middelen of geneesmiddelen, behalve indien er geen oorzakelijk verband bestaat tussen deze toestand en het schadegeval.

2.1.2.6. Prestaties als gevolg van een uitgesloten risico

Indien de aangeslotene overlijdt als gevolg van een uitgesloten risico, is geen enkele uitkering verschuldigd uit hoofde van deze waarborg.

2.1.2.7. Dekkingsperiode

De dekkingsperiode van de waarborg begint en eindigt uiterlijk op de respectievelijke datums die in dit verband vermeld worden op de pensioenfiche, maar begint ten vroegste na ontvangst van de eerste premiebetaling door de pensioeninstelling.

2.1.3. Begunstiging en aanvaarding van de begunstiging

2.1.3.1. Begunstiging

De verzekeringsprestaties komen toe aan de begunstigde(n) aangeduid in de bijzondere voorwaarden.

De aangeslotene kan mits melding aan de pensioeninstelling de begunstiging wijzigen of hij kan een begunstigde bij naam aanduiden waarvan akte wordt genomen in de pensioenfiche. Indien de afwijking een aanduiding betreft anders dan de persoon met wie de aangeslotene gehuwd is of de descendenten in de eerste graad van de aangeslotene, dan moet de melding schriftelijk bevestigd worden met een handtekening van de persoon met wie de aangeslotene gehuwd is.

Indien er meerdere begunstigden worden aangeduid, ontvangen zij ieder de opeisbare prestaties volgens de begunstigingsclausule waarvan akte wordt genomen in de pensioenfiche. Evenwel, wanneer de partner en de descendenten in de eerste graad al of niet bij naam gezamenlijk als begunstigden worden aangeduid, komen de opeisbare prestaties voor de helft toe aan de partner en voor de andere helft - in gelijke delen - aan de descendenten in de eerste graad. Wanneer de descendenten in de eerste graad niet bij naam als begunstigden worden aangeduid, komen de prestaties toe aan de personen die bij hun opeisbaarheid deze hoedanigheid hebben. Afstammelingen in de rechte lijn van een vooroverleden descendent in de eerste graad komen bij plaatsvervulling op.

De aangeslotene heeft, overeenkomstig de hierboven vermelde bepalingen, het recht één of meer begunstigden aan te wijzen. Het bewijs van het recht van de begunstigde wordt geleverd overeenkomstig artikel 10 van de Wet op de landverzekeringsovereenkomst. De

pensioeninstelling is van iedere verbintenis bevrijd door de uitkering die zij te goeder trouw aan de begunstigde heeft gedaan voordat zij enig geschrift heeft ontvangen waarbij de aanwijzing wordt gewijzigd.

2.1.3.2. Aanvaarding van de begunstiging

Elke begunstigde mag de begunstiging aanvaarden mits akkoord van de inrichter. Aanvaarding geschiedt door een geschrift met de handtekening van de begunstigde, de inrichter, de aangeslotene en de pensioeninstelling.

De aanvaarding van de begunstiging heeft, tenzij in die gevallen waarin de wet herroeping toestaat, als gevolg dat de latere wijziging van de begunstiging, de afkoop of de reserve-overdracht, de inpandgeving en de opname van een voorschot slechts mogelijk zijn mits de schriftelijke toestemming van de aanvaardende begunstigde. Deze toestemming is eveneens vereist voor elke wijziging die een vermindering impliceert van de verzekeringsprestaties die ten gunste van de aanvaardende begunstigde verzekerd zijn door reeds betaalde premies.

In de mate dat de aanvaarding van de begunstiging ertoe leidt dat de bepalingen betreffende de begunstiging in de bijzondere voorwaarden niet kunnen worden toegepast, blijven de bepalingen in de bijzondere voorwaarden zonder uitwerking.

2.1.4. Aangifte van een schadegeval

Het overlijden van de aangeslotene moet bij de pensioeninstelling uiterlijk binnen 8 dagen worden aangegeven. Bij laattijdige aangifte kan de pensioeninstelling haar tussenkomst verminderen met het door haar geleden nadeel, tenzij het bewijs wordt geleverd dat de aangifte van het schadegeval zo snel als redelijkerwijs mogelijk was, werd ingediend.

De aangifte moet gebeuren via het daartoe bestemde formulier en moet vergezeld gaan van alle originele documenten, attesten en rapporten die het bestaan van het schadegeval kunnen aantonen.

De aangeslotenen stemmen ermee in dat de behandelende arts na hun overlijden aan de raadsgeneesheer van de pensioeninstelling een verklaring over de doodsoorzaak bezorgt. De pensioeninstelling kan bijkomende inlichtingen vragen of op haar kosten een autopsie laten uitvoeren. In voorkomend geval zal de pensioeninstelling de resultaten afwachten alvorens een standpunt in te nemen over het al dan niet gewaarborgd zijn van de schade.

Indien aan één van deze verplichtingen niet voldaan wordt, kan de pensioeninstelling haar tussenkomst verminderen met het door haar geleden nadeel.

Indien valse getuigschriften worden voorgelegd, valse verklaringen worden afgelegd of opzettelijk bepaalde feiten of omstandigheden worden verzwegen die duidelijk van belang zijn bij de beoordeling van het schadegeval, kan de pensioeninstelling haar tussenkomst weigeren en elke ten onrechte uitgekeerde som terugvorderen, verhoogd met de wettelijke intrest.

2.1.5. Sterftetafels, verhoogde risico's en winstdeling

2.1.5.1. Sterftetafels

Voor de tarifiering van de risicopremies wordt er gebruik gemaakt van sterftetafels waaruit de verwachte gemiddelde sterftetekans en de gemiddelde levensverwachting kunnen worden afgeleid.

Behalve voor het product van het type "Top-Team Plan" houden de sterftetafels die betrekking hebben op de tarifiering van de risicopremies overlijden rekening met het percentage van de winstdeling van toepassing op overlijdensverzekeringen in de tak groepsverzekering dat ieder jaar door de pensioeninstelling in haar winstdelingsdossier aan de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen wordt overgemaakt en dat als volgt toegepast wordt: de sterftetekans

(Qx) wordt gedeeld door (1 + het in het verzekeringsjaar van toepassing zijnde winstdelingspercentage voor overlijden).

De pensioeninstelling kan de sterftetafels die zij hanteert voor de toekomst wijzigen indien zij op een objectieve en gerechtvaardigde wijze kan aantonen dat dit noodzakelijk blijkt (onder andere omwille van het feit dat het evenwicht van de portefeuille in gevaar gebracht wordt door een stijging van de sterfte(kansen) bij de bevolking, bij nieuwe wettelijke of reglementaire bepalingen, ...).

Evenwel kunnen de bijzondere voorwaarden erin voorzien dat de gehanteerde sterftetafels als tarifieringsparameter voor de risicopremies gedurende een bepaalde periode worden gewaarborgd.

2.1.5.2. Verhoogde risico's

Indien de pensioeninstelling - in toepassing van haar aanvaardingscriteria - een verhoogd risico vaststelt, kan zij hiervoor een bijpremie aanrekenen of het risico geheel of gedeeltelijk weigeren. Indien het premiebudget ontoereikend zou zijn, dan zullen de risicowaarborgen verminderd worden.

2.1.5.3. Winstdeling

Op de verzekerde prestaties wordt er geen winstdeling toegekend.

2.2. Risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid en invaliditeit

---

2.2.1. Vervangingsinkomen & Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

---

2.2.1.1. Soorten waarborgen

Er kunnen verschillende waarborgen onderscheiden worden, namelijk de waarborg "premienvrijstelling" enerzijds en de waarborg "vervangingsinkomen" anderzijds:

- de waarborg "premienvrijstelling" voorziet in een vrijstelling van premiebetaling waarbij wordt rekening gehouden met eventuele leeftijds- en anciënniteittoeslagen; de verdere premiebetaling wordt rechtstreeks door de pensioeninstelling ten laste genomen en toegekend aan de verzekeringsrekening(en) met de overeenstemmende premie(s) waarvan de betreffende risicopremie(s) werd(en) afgehouden.
- in het kader van de waarborg "vervangingsinkomen" keert de pensioeninstelling de al dan niet volgens de bijzondere voorwaarden zelf gekozen rente rechtstreeks uit aan de aangeslotene.

2.2.1.2. Begripsbepalingen

Arbeidsongeschiktheid

De gedeeltelijke of volledige ongeschiktheid tot het uitoefenen van om het even welke beroepsactiviteit die overeenstemt met de sociale toestand, kennis en vaardigheden van de aangeslotene in gevolge de aantasting van de fysieke of psychische integriteit van de aangeslotene. Ze is volledig onafhankelijk van om het even welk economisch criterium en wordt vastgesteld bij medische beslissing.

Minimale arbeidsongeschiktheidsgraad

Er is sprake van een vergoedbare arbeidsongeschiktheid van zodra de op de pensioenfiche vermelde minimale arbeidsongeschiktheidsgraad wordt bereikt.

De minimale arbeidsongeschiktheidsgraad geeft de arbeidsongeschiktheidsdrempel aan waaronder de waarborg bij arbeidsongeschiktheid niet wordt uitgekeerd of toegekend. Deze drempel bedraagt 25% indien wordt gekozen voor de "gedeeltelijke" minimale

arbeidsongeschiktheidsgraad en 67% indien wordt gekozen voor de “volledige” minimale arbeidsongeschiktheidsgraad.

Ongeval

Als ongeval wordt uitsluitend aanzien, iedere plotse en onvoorziene gebeurtenis, onafhankelijk van de wil van de aangeslotene en/of van ieder persoon die bij de verzekering belang heeft, waarbij de aangeslotene, met onmiddellijke uitwerking, een medisch vast te stellen lichamelijk letsel oploopt te wijten aan een uitwendige oorzaak.

Een ongeval is ofwel een arbeidsongeval ofwel een privé-ongeval. Een arbeidsongeval is een ongeval zoals gedefinieerd in de Belgische wetgeving op de arbeidsongevallen, inclusief de ongevallen naar en van het werk. De verwijzing naar de wetgeving op de arbeidsongevallen strekt er enkel toe om het begrip arbeidsongeval te definiëren. Een privé-ongeval is ieder ongeval dat geen arbeidsongeval is.

Ziekte

Een ziekte is elke aantasting van de gezondheid van de aangeslotene die te wijten is aan een andere oorzaak dan een ongeval en wordt vastgesteld door een arts die wettelijk gemachtigd is zijn praktijk in België uit te oefenen.

Eigenrisicotermijn

De eigenrisicotermijn geeft de aanvangsperiode van de gewaarborgde arbeidsongeschiktheid aan waarvoor de verzekerde prestaties niet worden uitgekeerd of toegekend.

Medische acceptatie

Medische acceptatie is het bepalen van de omvang van de waarborg per individuele aangeslotene op basis van zijn gezondheidstoestand. De gezondheidstoestand wordt vastgesteld aan de hand van een gezondheidsverklaring en/of een medische vragenlijst en/of medisch onderzoek uitgevoerd op kosten van de pensioeninstelling. De keuze van de wijze van vaststelling is afhankelijk van de acceptatievoorwaarden van de pensioeninstelling op het ogenblik van de aanvraag tot aansluiting of verhoging.

Dekkingsperiode

De dekkingsperiode geeft de periode aan waarin de aanvangsdatum van de minimale arbeidsongeschiktheidsgraad moet vallen om de waarborg effectief te genieten. De dekkingsperiode loopt tot de laatste dag van de maand waarin de aangeslotene de in de bijzondere voorwaarden voorziene eendleeftijd bereikt.

De dekkingsperiode van de waarborgen begint en eindigt uiterlijk op de respectievelijke datums die in dit verband vermeld worden op de pensioenfiche, maar begint ten vroegste na ontvangst van de eerste premiebetaling door de pensioeninstelling.

2.2.1.3. Omschrijving van de waarborgen

Wanneer bij de aangeslotene tijdens de dekkingsperiode ten gevolge van een gewaarborgde oorzaak een arbeidsongeschiktheid optreedt, die een verlies van beroepsinkomen zoals gedefinieerd op de pensioenfiche tot gevolg heeft, dan heeft de aangeslotene gedurende de periode van de arbeidsongeschiktheid recht op de uitkering of toekenning van de op de pensioenfiche vermelde waarborgen (“vervangingsinkomen” en/of “premie vrijstelling”). Op de pensioenfiche wordt eveneens vermeld voor welke oorzaken van arbeidsongeschiktheid de waarborg geldt.

Om dit recht te verkrijgen en te behouden, moet de eveneens op de pensioenfiche vermelde minimale arbeidsongeschiktheidsdrempel bereikt worden. De waarborgen worden uitgekeerd of toegekend in verhouding tot de graad van arbeidsongeschiktheid. Er vindt een volledige uitkering of toekenning plaats indien de arbeidsongeschiktheidsgraad minstens 67% bedraagt.

Bij wijziging van de arbeidsongeschiktheidsgraad, wordt het bedrag van de prestaties aangepast in functie van de nieuwe graad.

De pensioeninstelling is de prestaties verschuldigd vanaf het verstrijken van de op de pensioenfiche vermelde eigenrisicotermijn.

De verzekerde prestaties worden uiterlijk uitgekeerd of toegekend tot op het einde van de maand waarin de aangeslotene de eindleeftijd bereikt, aangeduid in de bijzondere voorwaarden en/of pensioenfiche.

2.2.1.4. Schaderegeling

Bij totale arbeidsongeschiktheid wordt aan de aangeslotene per dag 1/365ste van de verzekerde prestaties uitgekeerd of toegekend. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid gebeurt de berekening evenredig aan de arbeidsongeschiktheidsgraad, behalve tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid. Tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid worden de verzekerde prestaties, wanneer ze verschuldigd zijn, steeds à rato van 100% uitgekeerd of toegekend met dien verstande dat de uitgekeerde rente niet meer kan bedragen dan het reële inkomensverlies.

In het kader van de waarborg “vervangingsinkomen” is de rente betaalbaar per maand, voor het eerst 30 dagen na het verstrijken van de eigenrisicotermijn. In het kader van de waarborg “premiëvrijstelling” wordt de premie voor het eerst vrijgesteld 30 dagen na het verstrijken van de eigenrisicotermijn. De uitkering of toekenning wordt geregeld met een prorata aan het eind van de arbeidsongeschiktheid.

De eigenrisicotermijn neemt een aanvang op de datum die door een geneesheer vastgesteld wordt als zijnde het begin van de arbeidsongeschiktheid.

2.2.1.5. Bedrag van de prestaties

Waarborg premievrijstelling

Het verzekerde bedrag van de waarborg “premiëvrijstelling” wordt steeds automatisch aan en tegelijk met het bedrag van de bedrijfs- en/of de persoonlijke premies aangepast.

Progressieprofiel

Indien de pensioenfiche in een progressieprofiel van de rente(n) voorziet in het kader van de waarborg “vervangingsinkomen”, betekent dit dat tijdens het eerste jaar van de arbeidsongeschiktheid, gerekend vanaf de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid (die de arbeidsongeschiktheidsdrempel bereikt), het (de) gekozen percentage(s) van de betreffende rente(n) wordt (worden) uitgekeerd. Dit betekent dat gedurende de progressieperiode maximum het (de) op de pensioenfiche vermelde percentage(s) van de betreffende rente(n) wordt (worden) uitgekeerd.

Indexatie na schade

Indien de pensioenfiche in een indexatie na schade voorziet, wordt het bedrag van de betreffende rente in het kader van de waarborg “vervangingsinkomen” jaarlijks verhoogd op de verjaardag van de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid (die de arbeidsongeschiktheidsdrempel bereikt). Dit gebeurt door het bedrag van de betreffende rente(n) te vermenigvuldigen met de indexeringsfactor gelijk aan $(1 + \text{indexeringspercentage})$ tot de macht n , waarbij n het aantal volledige jaren sinds de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid vertegenwoordigt. Het indexeringspercentage wordt op de pensioenfiche vermeld.

Wanneer de aangeslotene niet langer getroffen wordt door een arbeidsongeschiktheid die de toepassing van de waarborg tot gevolg heeft, wordt het verzekerde bedrag van de rente(n) teruggebracht op het niveau van de berekeningsmethodiek van vóór de arbeidsongeschiktheidsperiode.

2.2.1.6. Geografische uitgestrektheid

De waarborg geldt wereldwijd, voor zover de aangeslotene onderworpen blijft aan de Belgische sociale zekerheid.

In geval van schade in het buitenland blijven de bepalingen van 2.2.4 ("Aangifte van een schadegeval en medische opvolging") van toepassing. Op verzoek van de pensioeninstelling moet de aangeslotene zich voor medisch onderzoek aanbieden bij een geneesheer in België.

2.2.1.7. Voorafbestaandheid

Letsels en aandoeningen zijn voorafbestaand als zij medisch vastgesteld werden vóór de aansluitingsdatum. Ook letsels en aandoeningen waarvan de symptomen medisch vastgesteld werden vóór de aansluitingsdatum, zijn voorafbestaand.

Waarborg "vervangingsinkomen"

Aan aangeslotenen die geen medische acceptatie hebben ondergaan, wordt voor een volledige arbeidsongeschiktheid ten gevolge van voorafbestaande letsels of aandoeningen die optreedt binnen het eerste jaar na de aansluitingsdatum, de verzekerde rente uitgekeerd, echter geplafonneerd tot de free cover limit. De aldus vastgestelde rente geldt voor alle toekomstige arbeidsongeschiktheden, ook na afloop van het eerste jaar, ten gevolge van deze voorafbestaande letsels of aandoeningen. Bij een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid zal de uitkering pro rato berekend worden op basis van deze rente.

Wanneer de arbeidsongeschiktheid door voorafbestaande letsels of aandoeningen optreedt vanaf één jaar na de aansluitingsdatum en als er gedurende het eerste jaar van aansluiting geen arbeidsongeschiktheid ten gevolge van deze letsels of aandoeningen geweest is, wordt de verzekerde rente zonder plafonnering uitgekeerd.

Aan aangeslotenen die een medische acceptatie hebben ondergaan en bij wie voorafbestaande letsels of aandoeningen werden vastgesteld, wordt, ongeacht het tijdstip waarop een volledige arbeidsongeschiktheid optreedt ten gevolge van de vastgestelde voorafbestaande letsels of aandoeningen, de rente uitgekeerd die schriftelijk aan de aangeslotene werd meegedeeld na medische acceptatie. Bij een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid zal de uitkering pro rato berekend worden op basis van deze rente.

Waarborg "premiëvrijstelling"

Arbidsongeschiktheid veroorzaakt door voorafbestaande letsels of aandoeningen is steeds gewaarborgd.

2.2.1.8. Financiële acceptatie

De pensioeninstelling kan bijkomende inlichtingen vragen om na te gaan of de hoogte van de verzekerde prestaties conform zijn financiële acceptatiepolitiek is.

2.2.1.9. Uitgesloten risico's

Is niet in de waarborg begrepen, de arbeidsongeschiktheid die ontstaat, bevordert of verergerd wordt door:

- elke poging tot zelfmoord van de aangeslotene;
- subjectieve stoornissen zonder objectieve symptomen of zonder medisch aantoonbare grond;
- psychische stoornissen;
- esthetische ingrepen, van welke aard ook;
- uitwerking van de wijziging van de atoomstructuur van de stof, kunstmatige versnelling van de atoomdeeltjes en uitstraling van radio-isotopen, tenzij bij de uitoefening van medische en/of paramedische beroepen;

- oorlog of een daarmee in feite overeenstemmende toestand; door burgerlijke onlusten of oproer;
- het hanteren van wapens en springstoffen, of deelname aan militaire prestaties;
- chronisch misbruik van alcohol, verdovende middelen of geneesmiddelen, verslaving of eender welke vorm van toxicomanie;
- het gevolg van een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als piloot of lid van het boordpersoneel;
- het gevolg van een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als passagier wanneer het een toestel betreft:
  - waarvan de aangeslotene wist of kon weten dat het geen vliegvergunning heeft voor het vervoer van personen of goederen;
  - van een luchtmacht dat niet bestemd is voor personenvervoer;
  - dat producten met strategische kenmerken vervoert in streken waar vijandelikheden aan de gang zijn of opstand heerst;
  - dat zich voorbereidt tot of deelneemt aan een sportwedstrijd;
  - dat proefvluchten uitvoert;
  - van het type "ultra-licht-gemotoriseerd".

Sporten

De risico's verbonden aan de beoefening van sport zijn gewaarborgd, behalve wanneer het feit dat aan de oorsprong ligt van het schadegeval zich heeft voorgedaan:

- als gevolg van de beroepsmatige beoefening of de beoefening in het kader van een arbeidsovereenkomst van gelijk welke sport, zelfs als nevenactiviteit, met inbegrip van de voorbereidende oefeningen hierop;
- als gevolg van de deelname aan recordpogingen, ontdekkingstochten of sportieve expedities.

2.2.1.10. Waarborgen met beperkte omvang

De volgende limitatieve lijst van psychische aandoeningen valt binnen de waarborg indien de diagnose is gesteld door een in België erkend psychiater en voldoet aan de criteria voorzien in de Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fourth Edition (= DSM-IV) of zijn latere versies. Psychische aandoeningen die niet onder deze opsomming vallen, zijn niet gewaarborgd:

- majeure depressie;
- bipolaire stoornis;
- psychotische stoornis;
- schizofrenie;
- gegeneraliseerde angststoornis;
- dissociatieve stoornis;
- obsessief-compulsieve stoornis;
- anorexia;
- boulimia nervosa.

In geval van arbeidsongeschiktheid wegens CVS (chronisch vermoeidheidssyndroom) of fibromyalgie, wordt de verzekerde rente uitgekeerd gedurende maximum 700 dagen, cumulatief geteld over de looptijd van het contract.

2.2.1.11. Zwangerschap en bevalling

De arbeidsongeschiktheid die ontstaat, bevordert of verergerd wordt door een zwangerschap of een bevalling is niet gewaarborgd, tenzij vanaf de aanvang van de vierde maand na de bevalling. Een pathologische zwangerschap is echter gewaarborgd voor zover de arbeidsongeschiktheid niet het gevolg is van ongezonde werkzaamheden.

Onder pathologische zwangerschap worden verstaan de zwangerschapsverwikkelingen, zowel uit hoofde van de aangeslotene als haar foetus, ten gevolge van een ziekelijke of afwijkende toestand.

Ongezonde werkzaamheden zijn werkzaamheden met blootstelling aan een beroepsrisico waardoor een al dan niet potentieel gevaar optreedt voor moeder en/of foetus, zoals:

- werkzaamheden met scheikundige stoffen;
- werkzaamheden met infectieuze agentia;
- werkzaamheden met ioniserende stralingen;
- werkzaamheden met cytostatica (zoals b.v. anti-kankermiddelen);
- werkzaamheden met tillen van lasten;
- werkzaamheden in hoge temperaturen;
- werkzaamheden met nachtarbeid.

Deze uitsluiting met betrekking tot zwangerschap en bevalling is enkel van toepassing op de waarborg "vervangingsinkomen" en geldt niet voor de waarborg "premiëvrijstelling".

2.2.1.12. Opzet en grove schuld

Is niet in de waarborg begrepen, de arbeidsongeschiktheid die ontstaat, bevordert of verergerd wordt door:

- een opzettelijke daad gesteld door de persoon die belang heeft bij de uitkeringen, of op zijn aansporing. Een opzettelijke daad is een daad die gesteld wordt met de bedoeling om letselschade toe te brengen aan een aangeslotene.
- de hierna opgesomde gevallen van grove schuld door de aangeslotene of de persoon die belang heeft bij de uitkeringen:
  - elke deelname aan misdaden, wanbedrijven of vechtpartijen, al dan niet het gevolg zijnde van provocerend gedrag of twist, met uitzondering van de gevallen van wettige zelfverdediging;
  - kennelijk roekeloze daden waarvan men dient te weten dat die een bedreiging voor de fysieke integriteit vormen, tenzij in de gevallen van redding van personen of goederen;
  - kennelijk roekeloze daden, gesteld door een derde met goedkeuring van de aangeslotene of ieder ander persoon die belang heeft bij de uitkeringen, waardoor een aangeslotene letselschade oploopt;
  - het onder invloed zijn van alcoholische dranken of verdovende middelen of geneesmiddelen, behalve indien er geen oorzakelijk verband bestaat tussen deze toestand en het schadegeval.

2.2.1.13. Beperking van de waarborgen

Wanneer de graad van de arbeidsongeschiktheid kan worden verminderd door een heelkundige ingreep, een speciale behandeling of het dragen van een protheseapparaat en de aangeslotene weigert zich hieraan te onderwerpen, is de pensioeninstelling slechts gehouden de vermindering van de arbeidsongeschiktheid te vergoeden alsof de aangeslotene zich daaraan wel had onderworpen en dit voor zover de aldus verminderde arbeidsongeschiktheidsgraad voor vergoeding in aanmerking komt.

2.2.1.14. Herval

Er is sprake van herval wanneer bij de aangeslotene een arbeidsongeschiktheid optreedt tengevolge van een reeds vroeger gewaarborgd ongeval of ziekte.

In geval van herval binnen de 30 dagen wordt geen nieuwe eigenrisicotermijn toegepast.

De verzekerde prestaties bij aanvang van de voortgezette arbeidsongeschiktheid zijn dezelfde als de laatst uitgekeerde of toegekende bedragen van de vorige arbeidsongeschiktheidsperiode, alsof er geen onderbreking van de arbeidsongeschiktheid is geweest.

2.2.1.15. Verplichting van de pensioeninstelling bij beëindiging van de waarborgen

Bij beëindiging van de onder 2.2.1 beschreven risicowaarborgen, om welke reden ook, zal de pensioeninstelling tussenkomst verlenen voor elke gewaarborgde arbeidsongeschiktheid die is begonnen vóór de datum van de beëindiging van deze waarborgen.

Behalve in geval van individuele voortzetting zal geen tussenkomst plaatsvinden voor verzwaren van deze arbeidsongeschiktheid die begonnen is na de beëindiging van de waarborgen. Een geneesheer stelt de datum van de aanvang of verzwaren van de arbeidsongeschiktheid vast.

2.2.1.16. Uitdiensttreding van een aangeslotene

De aangeslotene heeft, conform de bepalingen van art. 138bis-8 en volgende van de wet op de landverzekeringsovereenkomst van 25 juni 1992, het recht om de waarborg "vervangingsinkomen" individueel geheel of gedeeltelijk voort te zetten.

Als een aangeslotene uit dienst treedt van de inrichter, is de pensioeninstelling gehouden de vergoedingen uit te keren die betrekking hebben op elke gewaarborgde arbeidsongeschiktheid die is begonnen tijdens zijn dienstverband bij de inrichter. Behalve in geval van individuele voortzetting zal geen tussenkomst plaatsvinden voor verzwaren van deze arbeidsongeschiktheid die begonnen is na de uitdiensttreding. Een geneesheer stelt de datum van de aanvang of verzwaren van de arbeidsongeschiktheid vast.

2.2.2. Kapitaal bij volledige en bestendige invaliditeit door ongeval

---

2.2.2.1. Begripsbepalingen

Invaliditeit

Invaliditeit is de aantasting van de fysieke integriteit van de aangeslotene.

De graad van invaliditeit wordt bepaald bij medische beslissing onder verwijzing naar de Officiële Belgische Schaal tot vaststelling van de Invaliditeitsgraad en de terzake geldende Belgische rechtspraak.

Er is sprake van een volledige invaliditeit wanneer de invaliditeitsgraad minstens 67% bedraagt.

Er is sprake van een volledige en bestendige invaliditeit wanneer er bewezen wordt dat de volledige invaliditeit de aangeslotene gedurende heel zijn leven zal treffen, zonder kans op een merkelijke verbetering, zelfs met een passende medische behandeling.

Ongeval

Als ongeval wordt uitsluitend aanzien, iedere plotse en onvoorziene gebeurtenis, onafhankelijk van de wil van de aangeslotene en/of van ieder persoon die bij de verzekering belang heeft, waarbij de aangeslotene, met onmiddellijke uitwerking, een medisch vast te stellen lichamelijk letsel oploopt te wijten aan een uitwendige oorzaak.

Consolidatie

Tijdstip vanaf wanneer de toestand van de aangeslotene niet meer vatbaar is voor een merkelijke evolutie op een spontane wijze noch als gevolg van een behandeling.

Dekkingsperiode

De dekkingsperiode van de waarborg begint en eindigt uiterlijk op de respectievelijke datums die in dit verband vermeld worden op de pensioenfiche, maar begint ten vroegste na ontvangst van de eerste premiebetaling door de pensioeninstelling.

2.2.2.2. Omschrijving van de waarborg

Voor zover de aangeslotene getroffen wordt door een volledige en bestendige invaliditeit als rechtstreeks gevolg van een gewaarborgd ongeval dat gebeurde tijdens de dekkingsperiode, keert de pensioeninstelling het op de pensioenfiche vermelde éénmalig kapitaal uit aan de aangeslotene.

Deze invaliditeit wordt vastgesteld na consolidatie van de letsels en dit ten laatste 3 jaar na het ongeval. Bij de beoordeling zal enkel rekening gehouden worden met de rechtstreekse gevolgen van het ongeval en niet met andere ziekelijke toestanden, lichamelijke of geestelijke afwijkingen of een reeds bestaande handicap die niet met het ongeval in verband staan.

De prestaties als gevolg van deze waarborg - die enkel kan onderschreven worden aanvullend aan de waarborg "kapitaal bij overlijden door ongeval" - en de prestaties als gevolg van de waarborg "kapitaal bij overlijden door ongeval" kunnen nooit worden samengevoegd tengevolge van eenzelfde ongeval.

2.2.2.3. Geografische uitgestrektheid

Deze waarborg geldt wereldwijd.

In geval van schade in het buitenland blijven de bepalingen van 2.2.4 ("Aangifte van een schadegeval en medische opvolging") van toepassing. Op verzoek van de pensioeninstelling moet de aangeslotene zich voor medisch onderzoek aanbieden bij een geneesheer in België.

2.2.2.4. Uitgesloten risico's

Zijn niet in de waarborg begrepen, de invaliditeiten die ontstaan, bevorderd of verergerd worden:

- als gevolg van een poging tot zelfmoord van de aangeslotene;
- tengevolge van complicaties of verergeringen bij een medische behandeling die niet rechtstreeks verband houdt met een gewaarborgd ongeval;
- door uitwerking van de wijziging van de atoomstructuur van de stof, kunstmatige versnelling van de atoomdeeltjes en uitstralingen van radio-isotopen, tenzij bij de uitoefening van medische en/of paramedische beroepen;
- door oorlog of een daarmee in feite overeenstemmende toestand; door burgerlijke onlusten of oproer;
- door het hanteren van wapens en springstoffen, of deelname aan militaire prestaties;
- als gevolg van een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als piloot of lid van het boordpersoneel;
- als gevolg van een ongeval met een luchtvaartuig waarop de aangeslotene inscheepte als passagier wanneer het een toestel betreft:
  - waarvan de aangeslotene wist of kon weten dat het geen vliegvergunning heeft voor het vervoer van personen of goederen;
  - van een luchtmacht dat niet bestemd is voor personenvervoer;
  - dat producten met strategische kenmerken vervoert in streken waar vijandelijkheden aan de gang zijn of opstand heerst;
  - dat zich voorbereidt tot of deelneemt aan een sportwedstrijd;
  - dat proefvluchten uitvoert;
  - van het type "ultra-licht-gemotoriseerd".

Sporten

De risico's verbonden aan de beoefening van sport zijn gewaarborgd, behalve wanneer het feit dat aan de oorsprong ligt van het schadegeval zich heeft voorgedaan:

- als gevolg van de beroepsmatige beoefening of de beoefening in het kader van een arbeidsovereenkomst van gelijk welke sport, zelfs als nevenactiviteit, met inbegrip van de voorbereidende oefeningen hierop;
- als gevolg van de deelname aan recordpogingen, ontdekkingsstochten of sportieve expedities.

2.2.2.5. Opzet en grove schuld

Zijn niet in de waarborg begrepen, de invaliditeiten die ontstaan, bevorderd of verergerd worden door:

- een opzettelijke daad gesteld door de persoon die belang heeft bij de uitkeringen, of op zijn aansporing; een opzettelijke daad is een daad die gesteld wordt met de bedoeling om letselschade toe te brengen aan een aangeslotene.
- de hierna opgesomde gevallen van grove schuld door de aangeslotene of de persoon die belang heeft bij de uitkeringen:
  - elke deelname aan misdaden, wanbedrijven of vechtpartijen, al dan niet het gevolg zijnde van provocerend gedrag of twist, met uitzondering van de gevallen van wettige zelfverdediging;
  - kennelijk roekeloze daden waarvan men dient te weten dat die een bedreiging voor de fysieke integriteit vormen, tenzij in de gevallen van redding van personen of goederen;
  - kennelijk roekeloze daden, gesteld door een derde met goedkeuring van de aangeslotene of ieder ander persoon die belang heeft bij de uitkeringen, waardoor een aangeslotene letselschade oploopt;
  - het onder invloed zijn van alcoholische dranken of verdovende middelen of geneesmiddelen, behalve indien er geen oorzakelijk verband bestaat tussen deze toestand en het schadegeval.

2.2.2.6. Beperking van de waarborg

Wanneer de graad van de invaliditeit kan worden verminderd door een heelkundige ingreep, een speciale behandeling of het dragen van een protheseapparaat en de aangeslotene weigert zich hieraan te onderwerpen, is de pensioeninstelling slechts gehouden de vermindering van de invaliditeit te vergoeden alsof de aangeslotene zich daaraan wel had onderworpen en dit voor zover de aldus verminderde invaliditeitsgraad voor vergoeding in aanmerking komt.

2.2.3. Aangifte van een schadegeval en medische opvolging

Elk schadegeval dat aanleiding zou kunnen geven tot een tussenkomst moet bij de pensioeninstelling uiterlijk binnen 30 dagen worden aangegeven. Bij laattijdige aangifte kan de pensioeninstelling haar tussenkomst verminderen met het door haar geleden nadeel, tenzij het bewijs wordt geleverd dat de aangifte van het schadegeval zo snel als redelijkerwijs mogelijk was, werd ingediend.

De aangifte moet gebeuren via het daartoe bestemde formulier en moet vergezeld gaan van alle originele documenten, attesten en rapporten die het bestaan en de ernst van het schadegeval kunnen aantonen.

De geneeskundige verklaringen van de behandelende geneesheer worden door de aangeslotene bezorgd aan de raadsgeneesheer van de pensioeninstelling. De pensioeninstelling kan de aangeslotene bijkomende inlichtingen vragen of oproepen zich aan te bieden voor bijkomende medische onderzoeken.

In voorkomend geval zal de pensioeninstelling de resultaten afwachten alvorens een standpunt in te nemen over het al dan niet gewaarborgd zijn van de schade.

Indien aan één van deze verplichtingen niet voldaan wordt, kan de pensioeninstelling haar tussenkomst verminderen met het door haar geleden nadeel.

De aangeslotene meldt binnen de 15 dagen elke wijziging in de gezondheidstoestand die een vermeerdering of een vermindering van de arbeidsongeschiktheidsgraad veroorzaakt of zou kunnen veroorzaken. De toegekende rente zal aangepast worden aan de wijziging van de arbeidsongeschiktheidsgraad. De verzekeraar kan elke ten onrechte uitgekeerde som terugvorderen, verhoogd met de wettelijke intrest.

Indien valse getuigschriften worden voorgelegd, valse verklaringen worden afgelegd of opzettelijk bepaalde feiten of omstandigheden worden verzwegen die duidelijk van belang zijn bij de beoordeling van het schadegeval, kan de pensioeninstelling haar tussenkomst weigeren en elke ten onrechte uitgekeerde som terugvorderen, verhoogd met de wettelijke intrest.

2.2.4. Risicopremies

2.2.4.1. Arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitstafels

Voor de tarifiering van de risicopremies wordt er gebruik gemaakt van arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitstafels. Dit zijn de door de pensioeninstelling als betrouwbaar ervaren statistische gegevens waaruit de kans op arbeidsongeschiktheid en invaliditeit en de kans met betrekking tot de duur ervan kunnen worden afgeleid. De pensioeninstelling kan de tafels die zij hanteert voor de toekomst wijzigen indien zij op een objectieve en gerechtvaardigde wijze kan aantonen dat dit noodzakelijk blijkt (onder andere indien zij van oordeel is dat het evenwicht van haar verzekerde portefeuille in gevaar wordt gebracht door een stijging van arbeidsongeschiktheid(skansen) of invaliditeit(skansen) bij de bevolking of in de eigen portefeuille, bij nieuwe wettelijke of reglementaire bepalingen, ...).

Evenwel kunnen de bijzondere voorwaarden erin voorzien dat de gehanteerde tafels als tarifieringsparameter gedurende een bepaalde periode worden gewaarborgd.

2.2.4.2. Verhoogde risico's

De pensioeninstelling kan, indien de vigerende wetgeving dit toelaat, medische formaliteiten opleggen bij de aanvaarding of bij de verhoging van een risico en dit conform punt 3.2.

Indien de pensioeninstelling - in toepassing hiervan - een verhoogd risico vaststelt, kan zij hiervoor een bijpremie aanrekenen of, indien het premiebudget ontoereikend is, het risico geheel of gedeeltelijk weigeren in de gevallen waar het wettelijk toegelaten is.

Indien een medische verzwaaring zou worden vastgesteld naar aanleiding van een medische acceptatie bij aansluiting, kan de aangeslotene steeds terugvallen op de free cover limit die door de pensioeninstelling wordt gehanteerd in het kader van haar medische acceptatiepolitiek.

2.3. Algemene bepalingen inzake risicowaarborgen

2.3.1. Correcte gegevensverstrekking

Bij de onderschrijving van de risicowaarborgen, alsook bij de latere wijziging ervan, moeten de inrichter en de aangeslotene(n) alle hen bekende gegevens die zij redelijkerwijs moeten beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van de risico's door de pensioeninstelling aan deze laatste in alle oprechtheid en zonder verzwijging meedelen. De pensioeninstelling kan alle inlichtingen eisen die zij nodig acht met inachtneming van de vigerende wetgeving.

De verschillende waarborgen worden door de pensioeninstelling aanvaard, beheerd, aangepast en vereffend op basis van de inlichtingen die haar in alle oprechtheid en zonder verzwijging worden verstrekt. Bij onjuistheid in verband met de geboortedatum van een aangeslotene worden de premies en/of de verzekeringsprestaties aangepast op basis van de tariefelementen in functie van de juiste geboortedatum.

De pensioeninstelling ziet evenwel af van het zich beroepen op (andere) onopzettelijke verzwijgingen of (andere) onopzettelijke onjuiste verklaringen uit hoofde van de "overlijdenswaarborg met integratie van de reserves". Deze bepaling geldt niet voor de overige risicowaarborgen (aanvullende verzekeringen), waarvoor de wettelijke bepalingen terzake voor hun volledige looptijd gelden.

Fraude, opzettelijke verzwijging(en) of opzettelijke onjuiste verklaring(en) hebben de nietigheid van de betreffende risicowaarborg(en) tot gevolg. De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop de pensioeninstelling hiervan kennis krijgt, komen haar toe.

2.3.2. Aanvaarding van de risicowaarborgen

De eventuele risicowaarborgen en de latere verhogingen van het verzekerde bedrag ervan gaan slechts ten vroegste in op de ingangsdatum van de dekkingsperiode zoals vermeld op een door de pensioeninstelling afgeleverde pensioenfiche of in een andere door de pensioeninstelling schriftelijk uitgebrachte bevestiging. De pensioenfiches worden afgeleverd aan de inrichter die ze onmiddellijk overmaakt aan de betrokken aangeslotenen. De aangeslotenen worden verondersteld volledig akkoord te gaan met de inhoud van hun pensioenfiches en de latere versies hiervan, tenzij zij binnen de 30 dagen na aflevering ervan door de pensioeninstelling, deze laatste - in principe via de inrichter - hun schriftelijke opmerkingen overmaken.

Indien de pensioeninstelling de aanvraag tot onderschrijving of tot wijziging van de risicowaarborg door de aangeslotene of de inrichter niet schriftelijk heeft bevestigd door middel van een nieuwe pensioenfiche of een ander schrijven, wordt deze aanvraag tot wijziging niet geacht te zijn ingegaan.

Indien de pensioeninstelling om gelijk welke reden (nog) geen (gewijzigde versie van de) pensioenfiche heeft afgeleverd of niet op een andere wijze de aanvaarding van de risicowaarborgen schriftelijk heeft bevestigd, bijvoorbeeld omdat de noodzakelijke berekeningsgegevens ontbreken of omdat de nodige medische formaliteiten en/of onderzoeken nog niet werden verricht of de risico's op basis hiervan door de pensioeninstelling geweigerd worden, dan moet er van uitgegaan worden dat de betreffende risicowaarborgen (nog) niet werden gewijzigd noch toegekend voor het gedeelte dat de free cover limit overschrijdt.

2.3.3. Minimum en verplichte risicowaarborgen

Indien de bijzondere voorwaarden voorzien in verplichte of minimum te verzekeren bedragen terzake van één of meer risicowaarborgen, maar het premiebudget of het eventueel in de bijzondere voorwaarden vastgelegde maximum ontoereikend is om deze waarborgen effectief te verzekeren, dan wordt het verzekerde bedrag van de betreffende risicowaarborgen in principe proportioneel verminderd tot de bedragen die met het gegeven premiebudget of vastgelegde maximum wel kunnen gefinancierd worden.

Indien de bijzondere voorwaarden minimum te verzekeren bedragen terzake van één of meer risicowaarborgen koppelen aan bepaalde parameters (zoals de referentiebezoldiging van de aangeslotene, zijn of haar burgerlijke staat, gezinslast, enz.), worden deze minima berekend op basis van de betreffende parameters zoals die gelden op de aansluitingsdatum en nadien op elke in de bijzondere voorwaarden vermelde situatiedatum. De herrekening van de minimumbedragen heeft uitwerking op de daaropvolgende in de bijzondere voorwaarden vermelde aanpassingsdatum. Een hieruit voortvloeiende verhoging van de effectief te verzekeren bedragen wordt - onder voorbehoud van de aanvaardingscriteria van de pensioeninstelling - ten vroegste doorgevoerd op deze aanpassingsdatum.

Indien de tewerkstellingsgraad van een aangeslotene met werknemersstatuut wijzigt, worden de minimumbedragen herrekend en de te verzekeren bedragen - onder voorbehoud van de aanvaardingscriteria van de pensioeninstelling - op basis hiervan zo nodig verhoogd, en dit ten

vroegste vanaf de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de datum van de wijziging van de tewerkstellingsgraad.

Nominale minimumbedragen worden geproorateerd in functie van de nieuwe tewerkstellingsgraad. Dit geldt echter niet voor het in de bijzondere voorwaarden omschreven absoluut minimumkapitaal bij overlijden. Indien de minimumbedragen verwijzen naar de referentiebezoldiging, worden de voorheen geldende minima - of de aangepaste minima indien de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de datum van de wijziging van de tewerkstellingsgraad samenvalt met een aanpassingsdatum - vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller de nieuwe en de noemer de oude tewerkstellingsgraad vertegenwoordigt.

Wanneer de te verzekeren minimumbedragen zouden verminderen als gevolg van de voornoemde herrekeningen, houdt dit geen automatische vermindering van de effectief op dat ogenblik verzekerde bedragen voor de betrokken aangeslotenen in.

De inrichter draagt de volle verantwoordelijkheid voor de laattijdige mededeling van de nodige gegevens aan de pensioeninstelling en de laattijdige aanpassing van de minimumbedragen van de risicowaarborgen die hieruit kan voortvloeien.

Indien de bijzondere voorwaarden voorzien in minimum te verzekeren bedragen terzake van risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid en invaliditeit of in verplicht te onderschrijven waarborgen, zijn de moduleringsparameters, deze die toegelaten zijn volgens de bijzondere voorwaarden en door de pensioeninstelling via de pensioenfiche bevestigd.

2.3.4. Koppeling van de risicowaarborgen aan de referentiebezoldiging

---

Indien een door de aangeslotene gekozen risicowaarborg wordt uitgedrukt als een percentage of een veelvoud van de in de bijzondere voorwaarden vermelde referentiebezoldiging van de aangeslotene, geschiedt de aanpassing van het effectief te verzekeren bedrag van de betreffende risicowaarborg(en) op dezelfde wijze, op hetzelfde tijdstip en onder dezelfde voorwaarden zoals bepaald in punt 2.3.3 hiervoor, met dit verschil dat de het te verzekeren bedrag van de betreffende risicowaarborg(en) wordt verlaagd wanneer de tewerkstellingsgraad van een aangeslotene met werknemersstatuut vermindert, of, meer in het algemeen, wanneer de referentiebezoldiging van de aangeslotene vermindert. Ook hier draagt de inrichter de volle verantwoordelijkheid voor de laattijdige mededeling van de nodige gegevens aan de pensioeninstelling en de laattijdige aanpassing van de verzekerde bedragen van de risicowaarborgen die hieruit kan voortvloeien.

2.3.5. Koppeling van de risicowaarborgen aan de gezinssamenstelling

---

Indien voorzien in de bijzondere voorwaarden, kunnen de risicowaarborgen gekoppeld worden aan de gezinssamenstelling. Deze aanpassing van het effectief te verzekeren bedrag van de betreffende risicowaarborg(en) aan de gezinssamenstelling geschiedt op dezelfde wijze, op hetzelfde tijdstip en onder dezelfde voorwaarden zoals bepaald in punt 2.3.3 hiervoor.

2.3.6. Koppeling van de risicowaarborgen aan plafonds of indexatie

---

Indien voorzien in de bijzondere voorwaarden, kunnen de risicowaarborgen gekoppeld worden aan specifieke in de bijzondere voorwaarden voorziene plafonds of aan een in de bijzondere voorwaarden voorziene indexatie. Deze aanpassing van het effectief te verzekeren bedrag van de betreffende risicowaarborg(en) aan deze parameters geschiedt op dezelfde wijze, op hetzelfde tijdstip en onder dezelfde voorwaarden zoals bepaald in punt 2.3.3 hiervoor.

De eventuele in de bijzondere voorwaarden vermelde referentiedatum voor indexatie is de datum waarop het basisindexcijfer vastgelegd wordt. Dit geldt dan ook als referentiepunt voor alle latere indexeringen. Indien het de bijzondere voorwaarden voorziene indexatiemechanisme ertoe zou leiden dat men te maken heeft met een daling van het toe te passen indexcijfer, dan zullen de geïndexeerde risicowaarborgen ook effectief dalen.

2.3.7. Wijziging van de risicowaarborgen door de pensioeninstelling

---

De pensioeninstelling kan te allen tijde het verzekerde bedrag van de onderschreven risicowaarborgen verminderen indien blijkt dat ze, gelet op het premiebudget - of het eventueel in de bijzondere voorwaarden vastgelegde maximum gedeelte ervan, niet langer kunnen gefinancierd worden. De pensioeninstelling vermindert in dit geval het bedrag van in beginsel alle door de betrokken aangeslotene onderschreven risicowaarborgen. De woorden "in beginsel" duiden onder meer op de hypothese dat de bijzondere voorwaarden in minimumwaarborgen voorzien, in welk geval er in eerste instantie naar gestreefd wordt om deze minima te blijven respecteren. Te dien einde kunnen eventueel ook de onderschreven moduleringen van de arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitswaarborg(en) (eigenrisicotermijn, jaarlijkse indexering, enz.) ingekort worden.

Meer in het algemeen kan de pensioeninstelling het bedrag en de moduleringen van de onderschreven waarborgen wijzigen indien hiertoe gegronde redenen zijn die verband houden met de algemene criteria die de pensioeninstelling om verzekeringstechnische en fiscaal-juridische redenen hanteert (anti-selectie, aanvullend karakter van de risicowaarborgen, maximale waarborgen, beheerbaarheid, fiscale begrenzingsen, oververzekering, handhaving van geblokkeerde reserves, enz.).

Bij een vermindering van de risicowaarborgen (of een inkorting van de moduleringparameters van de risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid en invaliditeit) op het initiatief van de pensioeninstelling, zoals hiervoor werd aangegeven, verwittigt zij de betrokken aangeslotene hiervan per aangetekend schrijven minstens 30 dagen vooraleer de vermindering wordt doorgevoerd. Ter gelegenheid hiervan wordt ook een gewijzigde pensioenfiche met de aangepaste verzekerde bedragen (en moduleringen) van de risicowaarborgen via de inrichter overgemaakt aan de betrokken aangeslotene. De betrokken aangeslotene wordt verondersteld volledig akkoord te gaan met de inhoud van de gewijzigde pensioenfiche, tenzij hij of zij binnen 30 dagen na aflevering ervan door de pensioeninstelling aan de inrichter, - in principe via deze laatste - zijn of haar schriftelijke opmerkingen overmaakt aan de pensioeninstelling.

2.3.8. Wijziging van de risicograad

Indien er uit enig document (zoals de bijzondere voorwaarden, het verzekeringsvoorstel, het aansluitingsformulier, enz.) kan opgemaakt worden dat er bij de aanvaarding van een risicowaarborg door de pensioeninstelling of bij de berekening van het tarief van een risicowaarborg rekening werd gehouden met de feitelijke kenmerken van de aangeslotene (beroepsactiviteit, uitgeoefende sporten, verblijfplaats, enz.), dan moet iedere wijziging hiervan binnen 30 dagen aan de pensioeninstelling schriftelijk worden meegedeeld. Deze verplichte mededeling geldt bij een vermindering van het betreffende risico.

Mocht de verzwaring of de vermindering van het betreffende risico van zodanige aard zijn dat de pensioeninstelling deze waarborg tegen andere voorwaarden zou hebben verleend, dan stelt zij binnen 1 maand vanaf de hoger genoemde kennisgeving voor om de voorwaarden van de waarborg aan te passen met inwerkingtreding vanaf de dag van de verzwaring van het risico of vanaf de dag waarop de pensioeninstelling kennis heeft gekregen van de vermindering van het risico.

Indien, bij een verzwaring van het risico, het voorstel van de pensioeninstelling geweigerd of niet aanvaard wordt binnen een termijn van 1 maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, kan de pensioeninstelling de betreffende waarborg met een aangetekend schrijven opzeggen binnen 15 dagen. Indien echter de pensioeninstelling het bewijs kan leveren dat zij de waarborg onder de gewijzigde omstandigheden niet zou hebben verleend, kan zij binnen een termijn van 1 maand, te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen, met een aangetekend schrijven de waarborg opzeggen.

Mocht er een schadegeval plaats vinden vooraleer de verzwaring van het risico aan de pensioeninstelling werd meegedeeld, dan wordt de uitkering geregeld op basis van de prestaties die verzekerd zouden zijn geweest met de werkelijk betaalde premie, rekening houdend met de gewijzigde kenmerken van het risico. Indien echter de pensioeninstelling het bewijs kan leveren dat zij de dekking onder de gewijzigde omstandigheden niet zou hebben verleend, dan kan zij de prestatie beperken tot de terugbetaling van alle betaalde premies voor het betreffende risico. Indien het niet meedelen van een verzwaring van het risico met bedrieglijk opzet geschiedt, kan de pensioeninstelling haar uitkering weigeren en komen alle premies die op het ogenblik waarop zij kennis krijgt van de bedrieglijke verzwijging reeds vervallen zijn, haar toe als schadevergoeding.

3. ALGEMENE BEPALINGEN OMTRENT DE WERKING

3.1. Aansluiting

De bijzondere voorwaarden geven aan wie (categorie-omschrijving) vanaf wanneer (aansluitingsdatum) wordt aangesloten bij het plan. De aansluiting is verplicht, behoudens wettelijke uitzonderingen, en geschiedt steeds ten vroegste op de ingangsdatum van de groepsverzekering. Wanneer de uitvoering van de arbeidsovereenkomst van een aangeslotene met werknemersstatuut op de normaal voorziene aansluitingsdatum zonder loonuitkering geschorst is, vindt de aansluiting slechts plaats op de latere datum van werkhervatting.

Vanaf het ogenblik van de aansluiting, zoals bepaald in de bijzondere voorwaarden, is de aangeslotene verzekerd voor de (risico)dekkingen die voor hem op dat ogenblik gelden conform de bepalingen van de bijzondere en de algemene voorwaarden.

3.2. Medische acceptatie

De pensioeninstelling houdt zich het recht voor medische formaliteiten en/of onderzoeken op te leggen in zover dit wettelijk toegelaten is. In bepaalde gevallen zal de pensioeninstelling, in overeenstemming met haar medische acceptatiepolitiek, een medisch onderzoek opleggen waarvan zij de kosten ten laste neemt. Deze politiek kan, onder andere, in de volgende gevallen van toepassing zijn:

- bij aansluiting;
- bij verhoging van de verzekerde risicodekkingen of van het weder in werking stellen van het contract;
- bij vrijwillige persoonlijke bijdragen;
- bij vervroegde vereffening van de voordelen bij leven;
- in geval van verdaging indien toegelaten door het pensioenreglement.

Met betrekking tot de waarborgen bij overlijden kan enkel een medisch onderzoek worden opgelegd wanneer de aangeslotene de vrijheid krijgt om de omvang van de overlijdensdekking zelf te kiezen of indien het kapitaal bij overlijden minstens 50% hoger is dan het kapitaal bij leven of indien er tien werknemers of minder zijn aangesloten bij het pensioenstelsel.

Indien een verhoogd risico wordt vastgesteld kan de pensioeninstelling, indien dit wettelijk toegelaten is, in toepassing van haar medische acceptatiepolitiek, een bijpremie aanrekenen of het risico geheel of gedeeltelijk weigeren.

3.3. Optie(s) van de inrichter (waarborgen en beleggingsvormen)

Indien de bijzondere voorwaarden voorzien in opties van de inrichter, dan zijn deze van toepassing tot het ogenblik dat de pensioeninstelling op de hoogte werd gesteld van de afwijkende keuze en nadat de aangeslotene de door de pensioeninstelling opgelegde medische formaliteiten (cf. 3.2) voor deze afwijkende keuze heeft vervuld.

Indien het in de bijzondere voorwaarden voorziene premiebudget of de maximum vastgelegde premie niet volstaat om de optie van de inrichter te verzekeren, dan wordt het verzekerd bedrag van de betrokken dekking(en) proportioneel verminderd tot de bedragen die wel binnen het premiebudget of de maximum vastgelegde premie kunnen voorzien worden.

3.4. Actieve aangeslotenen die niet voltijds tewerkgesteld zijn

---

3.4.1. Arbeidsovereenkomst voor deeltijdse prestaties

Voor salarisgebonden premies gebeurt de berekening op basis van het salaris dat overeenstemt met voltijdse prestaties. Voor deeltijds werkende aangeslotenen wordt de referentiebezoldiging (deeltijdse bezoldiging) omgerekend naar een voltijdse basis en wordt het hieruit resulterende jaarbedrag van de premies geprorateerd in functie van hun tewerkstellingsgraad. Bij wijziging van de tewerkstellingsgraad van een aangeslotene (zoals de overgang van voltijdse naar deeltijdse tewerkstelling of omgekeerd) wordt het jaarbedrag van de werkgeverspremies en de persoonlijke premies herrekend op en heeft deze herrekening uitwerking vanaf de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de datum van deze wijziging. Hiertoe wordt het voorheen geldend premiebedrag - of het herrekend bedrag indien er samenloop is met een aanpassingsdatum - vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller de nieuwe en de noemer de oude tewerkstellingsgraad vertegenwoordigt.

Forfaitaire premies worden proportioneel herleid in functie van de tewerkstellingsgraad.

3.4.2. Tijdskrediet en andere vormen van sociaal verlof

Voor alle vormen van sociaal verlof:

- opname tijdskrediet;
- ouderschapsverlof;
- verlof voor verzorging van een zwaar ziek gezins- of familielid;
- verlof voor palliatieve zorgen; of
- elke andere wettelijk geregelde vorm van sociaal verlof waarbij voorzien wordt dat deze perioden wat betreft de Belgische sociale zekerheid gelijkgesteld worden met perioden van voltijdse arbeidsprestaties,

worden de premies als volgt bepaald:

- gedurende de eerste drie maanden, gerekend vanaf de eerste van de maand samenvallend met of volgend op de ingang van het sociaal verlof, worden de premies verder behandeld als zou de tewerkstellingsgraad van de aangeslotene ongewijzigd gebleven zijn;
- vanaf de vierde maand, gerekend vanaf de eerste van de maand samenvallend met of volgend op de ingang van het sociaal verlof, gelden volgende bepalingen in geval van:
  - opname van voltijds sociaal verlof: de verschuldigdheid van de premies wordt stopgezet, de overeenkomsten worden gereduceerd en de risicowaarborgen worden beëindigd, met uitzondering van het kapitaal bij overlijden. Voor het behoud van deze waarborg blijven, bij gebrek aan andere keuze van de aangeslotene, de nodige risicopremies onttrokken aan de betreffende (geglobaliseerde) pensioenreserves tot uitputting ervan. Na uitputting van de pensioenreserves wordt ook deze risicowaarborg beëindigd.
Bij werkhervatting zijn vanaf de eerste van de maand samenvallend met of volgend op de datum van werkhervatting de premies opnieuw verschuldigd en worden ze berekend i.f.v. de tewerkstellingsgraad van de aangeslotene.
  - opname van deeltijds sociaal verlof: de premies worden bepaald overeenkomstig de procedure hiervoor omschreven onder "arbeidsovereenkomst voor deeltijdse prestaties".

3.4.3. Halftijds brugpensioen of deeltijds tijdskrediet voor de aangeslotene ouder dan 50 jaar

---

In tegenstelling tot de hiervoor omschreven bepalingen worden voor de aangeslotene die op halftijds brugpensioen gaat en voor de aangeslotene ouder dan 50 jaar die deeltijds tijdskrediet opneemt, voor de ganse periode van halftijds brugpensioen, resp. van opname van deeltijds tijdskrediet, de premie niet gereduceerd in functie van de tewerkstellingsgraad, maar blijft de premie verder bepaald als zou de tewerkstellingsgraad van de aangeslotene ongewijzigd gebleven zijn en dit op basis van zijn salaris in de maand voorafgaand aan opname van tijdskrediet of brugpensioen.

3.4.4. Extra-Pension Plan (EPP)

Aangeslotenen die in tijdskrediet zijn op de premievervaldag en voor wie de formule voor de premieberekening zoals gedefinieerd in de bijzondere voorwaarden resulteert in een waarde groter dan de in de bijzondere voorwaarden bepaalde minimumpremie, behouden het recht op de volledige premie.

Aangeslotenen die in tijdskrediet zijn op de premievervaldag en voor wie de formule voor de premieberekening zoals gedefinieerd in de bijzondere voorwaarden resulteert in een waarde gelijk aan of lager dan de in de bijzondere voorwaarden bepaalde minimumpremie, behouden het recht op de minimumpremie.

3.5. Verdaging

Voor pensioentoezeggingen met een einddatum kleiner dan 65 jaar geldt:

De einddatum wordt telkens met één jaar uitgesteld (verdagingjaar) indien de aangeslotene die de einddatum bereikt heeft in dienst van de inrichter blijft. Dit jaarlijkse uitstel van de einddatum geldt maximaal tot 5 jaar na de oorspronkelijke einddatum. Het uitstellen van de einddatum na de 65ste verjaardag is niet toegelaten. Gedurende het verdagingjaar blijven de aanspraken, bepaald in deze pensioentoezegging, van kracht. Wat de risicowaarborgen betreft, wordt bij het ingaan van een verdagingjaar een risicoverzekering afgesloten waarbij voor de berekening van de risicopremie rekening gehouden wordt met de leeftijd bij ingang van de verdaging en de leeftijd bij ingang van de verdaging plus 1 jaar.

De aangeslotene kan de einddatum of de reeds uitgestelde einddatum niet met één jaar uitstellen indien hij op de dag van het ingaan van het verdagingjaar:

- volledig arbeidsongeschikt is; of
- indien zijn arbeidsovereenkomst op dat ogenblik geschorst is; of
- indien de aangeslotene wegens een sociale maatregel een tewerkstellingsgraad van 0% geniet.

Indien de aangeslotene gedeeltelijk arbeidsongeschikt is op het ogenblik dat hij de einddatum of de reeds uitgestelde einddatum bereikt heeft, speelt de verdaging enkel op zijn aanspraken die betrekking hebben op zijn gedeeltelijke tewerkstelling.

Voor pensioentoezeggingen met een einddatum gelijk aan 65 jaar gelden de bepalingen in de bijzondere voorwaarden met betrekking tot verdaging. Indien er in de bijzondere voorwaarden geen specifieke bepalingen zijn opgenomen in de bijzondere voorwaarden, is verdaging niet mogelijk. In geval van verdaging wordt een éénjarige risicoverzekering afgesloten waarbij voor de berekening van de risicopremie rekening wordt gehouden met de leeftijd bij ingang van de verdaging en de leeftijd bij ingang van de verdaging plus 1 jaar.

3.6. Premiebetaling

Het premiebudget wordt bepaald in de bijzondere voorwaarden.

De premies met betrekking tot de persoonlijke bijdrageovereenkomst worden door de inrichter op de bezoldiging van de aangeslotenen ingehouden en door de inrichter aan de pensioeninstelling gestort.

Het premiebudget kan, indien voorzien in de bijzondere voorwaarden, gekoppeld worden aan de referentiebezoldiging, aan plafonds of aan een indexatie. De aanpassing van de premie geschiedt dan op dezelfde wijze, op hetzelfde tijdstip en onder dezelfde voorwaarden als voorzien in artikel in punt 2.3.3. hiervoor.

Naast het premiebudget kunnen de bijzondere voorwaarden eveneens voorzien in premies nodig voor de verzekering van waarborgen bovenop het premiebudget. Deze premies kunnen desgevallend verhoogd worden met bijpremies ten laste van de inrichter.

De premies zijn voor elke aangeslotene verschuldigd vanaf de eerste van de maand volgend op of samenvallend met de aansluitingsdatum en dit uiterlijk tot de laatste dag van de maand van de in de bijzondere voorwaarden vermelde einddatum of de datum van het eerder overlijden van de aangeslotene of de datum van uittreding van de aangeslotene.

Indien de aansluitingsdatum of de datum van hervatting van de premiebetaling na schorsing ervan gelegen is tussen twee premieervaldagen, is er tot de eerstvolgende premieervaldag slechts een premiebedrag verschuldigd in verhouding met de nog te verzekeren periode tot de volgende premieervaldag. Bij een tussentijdse verhoging van de premies (bijvoorbeeld naar aanleiding van de wijziging van de tewerkstellingsgraad van een aangeslotene met werknemersstatuut) wordt de premieverhoging eveneens in verhouding met de nog te verzekeren periode tot de volgende premieervaldag berekend tot de eerstvolgende premieervaldag.

Wanneer de bijzondere voorwaarden aangeven dat de premies verschuldigd zijn "in het begin" van een periode (maand, trimester, semester, jaar,...), betekent dit dat de premies normaal verschuldigd zijn op de eerste dag van de betrokken periode en uiterlijk met valutadatum op de 15de van de (eerste) maand (van de betrokken periode) waarvoor premies verschuldigd zijn op de aangegeven bankrekening van de pensioeninstelling moeten gestort worden. Indien de premies niet verschuldigd zijn op de eerste dag van een maand (bijvoorbeeld omdat de aansluitingsdatum, de datum waarop de premiebetaling na schorsing hervat wordt of de datum waarop een premieverhoging plaats vindt niet op de eerste dag van een maand valt), dan geldt de 15de van de maand als uiterlijke betalingsdatum.

De premiebetaling geschiedt rechtstreeks op de door de pensioeninstelling aangeduide bankrekening. Indien de premies conform de bijzondere voorwaarden met domiciliëring betaalbaar zijn, geeft de inrichter een domiciliëringsoverdracht.

De premies die in een bepaald boekjaar zijn betaald worden geacht een vergoeding te zijn van het werk dat de aangeslotene in dat betrokken boekjaar heeft gepresteerd. Bij het Extra-Pension Plan (EPP) wordt de premie bepaald op grond van de prestaties geleverd in het voorafgaande boekjaar.

De eventuele in de bijzondere voorwaarden vermelde tussenpersoon treedt niet op als lasthebber of aangestelde van de pensioeninstelling. De premiebetaling in zijn handen is niet bevrijdend ten aanzien van de pensioeninstelling.

3.7. Uitkering van de prestaties

3.7.1. Uitkeringstijdstippen en omstandigheden die leiden tot uitkering

---

3.7.1.1. Uitkering bij leven op de einddatum

De pensioeninstelling keert de pensioenreserves als een eenmalig kapitaal uit aan de aangeslotene op de laatste dag van de maand waarin de einddatum bereikt wordt.

3.7.1.2. Uitkering bij overlijden vóór de einddatum

Bij overlijden vóór de einddatum, keert de pensioeninstelling een volgens de pensioenfiche bepaald of gekozen overlijdenskapitaal uit aan de begunstigde(n) vermeld in de bijzondere voorwaarden of vermeld op de pensioenfiche of op het aanhangsel dat deel uitmaakt van de pensioentoezegging.

3.7.2. Formaliteiten en betalingstermijn

De pensioeninstelling mag iedere uitkering (met inbegrip van een afkoop) afhankelijk stellen van de voorlegging van de door haar nodig geachte documenten. De pensioeninstelling keert de verschuldigde prestaties uit binnen 30 dagen na ontvangst van de gevraagde documenten en van een door de geniet(er) voor akkoord ondertekende afkoopkwijting.

De pensioeninstelling vergoedt geen intrest voor een vertraging in de uitbetaling als gevolg van een omstandigheid onafhankelijk van haar wil, zoals wanneer de prestaties niet worden opgevorderd, de stukken niet volledig of niet in orde zijn, enz.

3.7.3. Recht op omvorming van een kapitaal in rente voor werknemers

---

Indien de pensioentoezegging voorziet in de betaling van een kapitaal op einddatum, heeft de aangeslotene (of de begunstigde in geval van overlijden van de aangeslotene vóór de eindleeftijd) het recht om aan de inrichter de omvorming in een rente te vragen indien de rente bij aanvang van de uitkering groter is dan 500,00 EUR per jaar. Het bedrag van 500,00 EUR wordt geïndexeerd volgens de bepalingen die voorzien zijn in de WAP.

Indien de rente op verzoek van de aangeslotene gevestigd wordt door rechtstreekse omvorming van de in de toezegging voorziene kapitaalsuitkering, dan zal het bedrag van de rente bepaald worden op basis van het verzekerde kapitaal en de berekeningswijze vastgelegd door de wetgeving en reglementering van toepassing op de aanvullende pensioenen. De pensioeninstelling heeft hierbij het recht een tijdelijke rente uit te keren, volgens de duurtijd en modaliteiten bepaald in het technisch dossier.

Indien het in het plan voorziene kapitaal lager is dan het vestigingskapitaal om de rente, zoals bepaald in de vorige alinea, te financieren, dan is de verplichting van de pensioeninstelling beperkt tot het in het plan voorziene kapitaal terwijl de inrichter verantwoordelijk is voor het verschil.

Het in de vorige alinea bedoelde vestigingskapitaal wordt berekend volgens het gangbare commerciële tarief van de pensioeninstelling aan de hand van de tariefgrondslagen, methodes voor de berekening en de productkenmerken van de rente, die zijn opgenomen in haar technisch dossier zoals bedoeld wordt in het KB leven.

Ter financiering van het eventuele verschil zal de pensioeninstelling aan de inrichter een eenmalige koopsom aanrekenen. Die eenmalige koopsom wordt berekend aan de hand van de door de pensioeninstelling gehanteerde tariefgrondslagen, methodes voor de berekening en productkenmerken.

De pensioeninstelling heeft steeds de mogelijkheid een gemeenschappelijke kas aan te duiden die belast wordt met de uitkering van de rente.

3.8. Financieringsfonds

Als onderdeel van de toezegging wordt er een financieringsfonds opgericht dat door de pensioeninstelling wordt beheerd. Het financieringsfonds bevat de reserves die geen betrekking hebben op de werkgevers- en persoonlijke bijdrageovereenkomsten, noch op de eventuele andere overeenkomsten van de aangeslotenen. Het bevat tevens niet verworven reserves en premies evenals uitkeringen die niet aan een begunstigde kunnen toegewezen worden. Het financieringsfonds vormt een theoretische afkoopwaarde.

De activa van het financieringsfonds kunnen niet terug opgenomen worden in het vermogen van de inrichter.

De inrichter kan in dit fonds te definitieven titel stortingen doen in het vooruitzicht van de financiering van de toekomstige lasten die voortspruiten uit de verzekeringsverrichtingen zoals voorzien in dit pensioenreglement.

Naast de hoger vermelde stortingen van de inrichter ontvangt het financieringsfonds de bedragen die er eventueel aan worden toegekend in toepassing van de bijzondere voorwaarden.

De tegoeden van het financieringsfonds worden aangewend in de beleggingsvorm "basisintrestvoet met winstdeling".

De tegoeden van het financieringsfonds kunnen door de inrichter aangewend worden voor de financiering van de werkgeverspremies en voor elk eventueel ander doel dat in de bijzondere voorwaarden wordt vermeld.

Wanneer de totale gestorte werkgeversbijdrage lager is dan deze die krachtens het pensioenreglement moet worden toegewezen aan de werkgeversbijdrageovereenkomst, wordt het verschil uit het financieringsfonds geput. Dit is geen afdwingbaar recht tegenover de pensioeninstelling. De pensioeninstelling blijft in dit geval op elk ogenblik het recht behouden om de procedure wegens niet betaling van de premies in te zetten.

In geval van definitieve opheffing van het pensioenstelsel, in geval van vereffening van de inrichter, van faillissement van de inrichter en van analoge procedures of in geval van ontslagen zoals bedoeld in de wet van 28 juni 1966 betreffende de schadeloosstelling van de werknemers die ontslagen worden bij sluiting van ondernemingen en in het KB van 29 augustus 1985 tot bepaling van de ondernemingen in moeilijkheden of die uitzonderlijk ongunstige economische omstandigheden kennen, bedoeld in artikel 39bis van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, worden de activa van het financieringsfonds gestort in een maatschappelijk fonds van de inrichter dat beheerd wordt in overeenstemming met artikel 15, h, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, tenzij bij collectieve arbeidsovereenkomst andere toekenningsmodaliteiten worden overeengekomen.

Het bedrag van de activa van het financieringsfonds dat in toepassing van het vorige lid gestort wordt in een maatschappelijk fonds van de inrichter of een andere bestemming krijgt op grond van een collectieve arbeidsovereenkomst, is hoogstens gelijk aan het bedrag van de activa die de verworven reserves, in voorkomend geval verhoogd tot de bedragen gewaarborgd in toepassing van artikel 24 van de WAP, overschrijden en wordt beperkt naar verhouding van de verworven reserves, in voorkomend geval verhoogd tot de bedragen gewaarborgd in toepassing van artikel 24 de WAP, van de betrokken werknemers.

3.9. Onthaalstructuur

De inrichter onderschrijft bij de pensioeninstelling samen met de groepsverzekering een onthaalstructuur waarvan de tarieven door de pensioeninstelling onder de productnaam "onthaalstructuur" bij de CBFA (Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen) ingediend werden en die bestemd is om reserves te ontvangen van aanvullende pensioenen.

De aangeslotene kan, zolang hij niet is uitgetreden uit de pensioentoezegging, reserves overdragen vanuit een andere pensioentoezegging. De overgedragen reserves worden verplicht ondergebracht in de onthaalstructuur en kunnen nooit ondergebracht worden in de pensioentoezegging die verbonden is aan deze onthaalstructuur.

De reserves die de aangeslotene van deze pensioentoezegging verworven heeft op het ogenblik van de uittreding kunnen naar keuze van de aangeslotene ondergebracht worden in deze onthaalstructuur.

De keuze tot overdracht naar de onthaalstructuur heeft tot gevolg dat de aangeslotene zijn reserves niet meer kan overdragen naar de oorspronkelijke pensioentoezegging.

Indien de aangeslotene de reserves opgebouwd in een ander pensioenstelsel overdraagt naar de onthaalstructuur van de pensioeninstelling, dan worden deze reserves kosteloos ondergebracht als inventariskoopsom in een verzekeringscombinatie uitgesteld kapitaal met terugbetaling van de reserves (UKMR). De aangeslotene kan kiezen in welke beleggingsvorm deze pensioenreserves ondergebracht dienen te worden. De mogelijke keuzes tussen beleggingsvormen zijn beperkt tot deze beleggingsvormen die de pensioeninstelling heeft openstaan in het product "onthaalstructuur".

Wanneer de aangeslotene zijn reserves overdraagt naar de onthaalstructuur, dan:

- zijn de verplichtingen van de pensioeninstelling beperkt tot de verplichtingen die voortvloeien uit de onthaalstructuur;
- eindigen de verplichtingen van de inrichter die voortvloeien uit het pensioenstelsel waarbinnen de reserves werden opgebouwd.

Indien de aangeslotene kiest om zijn reserves bij uittreding over te dragen naar de onthaalstructuur dan blijven zijn pensioenreserves geïnvesteerd in de beleggingsvorm die van toepassing was op het ogenblik van de uittreding. Indien de overgedragen reserves overkomen van een andere pensioeninstelling en de overdragende aangeslotene geen keuze bekendmaakt op het ogenblik van zijn overdracht (of in afwachting van zijn keuze), worden zijn overgedragen reserves ondergebracht in de beleggingsvorm "reserves belegd aan een basisintrestvoet verhoogd met winstdeling".

De overdragende aangeslotene behoudt éénmaal per jaar de mogelijkheid om geheel kosteloos de omvorming te vragen van zijn overgedragen reserves naar een andere verzekeringscombinatie waarvan de tariefgrondslagen neergelegd zijn bij de CBFA onder de productnaam "onthaalstructuur" en dit ten belope van de theoretische afkoopwaarde. In voorkomend geval wordt de afkoopwaarde slechts overgedragen ten belope van het kapitaal overlijden. Het saldo van de theoretische afkoopwaarde zal aangewend worden voor het verzekeren, op inventarisgrondslag, van prestaties bij leven betaalbaar onder dezelfde voorwaarden als de prestaties bij leven van de oorspronkelijk gekozen verzekeringscombinatie. Indien de overdragende aangeslotene tijdens eenzelfde kalenderjaar bijkomende aanvragen tot omvorming van zijn overgedragen reserves doet, zal de pensioeninstelling de kosten vermeld in het tarief aanrekenen.

Indien de aangeslotene van de pensioentoezegging op het moment van zijn uittreding kiest voor de overdracht van zijn verworven reserves naar de onthaalstructuur, worden de verworven reserves desgevallend door de inrichter aangevuld tot de bedragen gewaarborgd door de van

toepassing zijnde wetgeving. Hierdoor vervalt voor de inrichter en de pensioeninstelling iedere verplichting die voortvloeit uit het pensioenreglement.

De reserves die zijn overgedragen naar de onthaalstructuur zijn onmiddellijk verworven door de overdragende aangeslotene in overeenstemming met de regels die binnen de gekozen productcombinatie gelden.

De algemene voorwaarden van de onthaalstructuur maken integraal deel uit van dit pensioenreglement.

Op de onthaalstructuur zijn enkel de bepalingen die omschreven worden in de algemene voorwaarden van de onthaalstructuur van toepassing en hebben de bepalingen zoals omschreven in dit pensioenreglement (algemene en bijzondere voorwaarden) geen toepassing tenzij uitdrukkelijk anders vermeld.

3.10. Onderfinanciering en niet betaling van de premies

3.10.1. Onderfinanciering

In geval de financiering van de reserves ontoereikend is of bij een ontoereikendheid van de aflossingen voor de aanzuivering van de onderfinanciering die voortvloeit uit de inwerkingtreding van het KB leven, verwittigt de pensioeninstelling de inrichter zodra de ontoereikendheid wordt vastgesteld.

Indien een voldoende financiering binnen een termijn van 6 maanden vanaf de bovengenoemde verwittiging uitblijft, of in alle gevallen waar het pensioenstelsel is opgeheven, wordt de pensioentoezegging gereduceerd.

In die gevallen worden de niet geïndividualiseerde reserves overgedragen naar de individuele overeenkomsten voorzover dit nog niet het geval was.

De verdeling van de niet geïndividualiseerde reserves gebeurt voor iedere aangeslotene in de verhouding van het verschil tussen zijn volledige verworven reserve, in voorkomend geval verhoogd tot het bedrag gewaarborgd in toepassing van het minimumrendement bepaald door de WAP, en de reserve van zijn individuele persoonlijke bijdrage- en werkgeversbijdrageovereenkomsten, tot de som, voor alle aangeslotenen, van die verschillen.

3.10.2. Niet-betaling van de premies

De betaling van de premies of een gedeelte ervan is ten aanzien van de pensioeninstelling niet verplicht.

De niet-betaling van de premies heeft de reductie van de persoonlijke- en de werkgeversbijdrageovereenkomst tot gevolg, of de verbreking ervan indien de theoretische afkoopwaarde negatief is op de vervaldatum van de eerste niet betaalde premie.

De aangetekende ingebrekestelling mag ten vroegste 30 dagen na de vervaldag van de onbetaalde premies worden verzonden.

Indien de premies niet meer gestort worden en behoudens schriftelijke verklaring van de inrichter dat hij de premiebetaling staakt, kunnen de premies na een eerste herinnering uit het financieringsfonds geput worden.

Indien er een betalingsachterstand wordt vastgesteld van 1 maand en de inrichter geen schriftelijke kennisgeving van stopzetting van (de premiebetaling voor) de groepsverzekering aan de pensioeninstelling heeft gericht, verstuurt deze laatste een aangetekende ingebrekestelling

aan de inrichter. Hierin wordt vermeld dat de risicowaarborgen stopgezet worden en dat indien er een betalingsachterstand wordt vastgesteld van 3 maanden en de inrichter geen schriftelijke kennisgeving van stopzetting van (de premiebetaling voor) de groepsverzekering aan de pensioeninstelling heeft gericht, de pensioeninstelling alle actieve aangeslotenen hiervan onmiddellijk in kennis moet stellen. Vanaf de eerste onbetaalde premievervaldag worden alle risicowaarborgen stopgezet, behalve de overlijdenswaarborg. Voor deze risicowaarborg blijven de nodige risicopremies onttrokken aan de betreffende (geglobaliseerde) pensioenreserves tot uitputting ervan. Na uitputting van de pensioenreserves wordt ook deze risicowaarborg beëindigd.

Vanaf de eerste onbetaalde premievervaldag worden de respectievelijke individuele overeenkomsten premievrij gemaakt. Zij blijven onderworpen aan het pensioenreglement. In geval van reductie van de pensioentoezegging wordt bij een vermindering van de nog te vervallen premies een reductievergoeding aangerekend. Deze mag niet groter zijn dan:

- op het moment van de reductie, een forfait van 75,00 EUR¹;
- nadien, op elke vervalldag van de oorspronkelijke voorziene premie, een vergoeding die overeenstemt met de vermindering van het gedeelte van de toeslagen dat het algemeen beheer van de overeenkomsten dekt en die tot 5 promille van de vermindering van de reductiepremie beperkt is. Deze vergoeding wordt als een inventaristoelage beschouwd.

In geval van reductie van de pensioentoezegging gebeurt de verdeling van de niet geïndividualiseerde reserves voor iedere aangeslotene in de verhouding van het verschil tussen zijn volledige verworven reserves, in voorkomend geval verhoogd tot het bedrag gewaarborgd in toepassing van artikel 24 §1 van de WAP, en de reserves van zijn individuele persoonlijke bijdrage- en werkgeversbijdrageovereenkomsten, tot de som, voor alle aangeslotenen, van die verschillen.

3.11. Afkoop

3.11.1. Afkoop door de aangeslotene

Er bestaat geen recht op afkoop voor de pensioentoezeggingen waarin uitsluitend verzekerde prestaties bij leven zijn bedongen. Zolang de aangeslotene niet is uitgetreden, kan het recht op afkoop niet worden uitgeoefend, behoudens in de door het reglement gespecificeerde gevallen en enkel ten voordele van de aangeslotene.

Enige afkoop anders dan deze die wettelijk toegelaten is naar aanleiding van uittreding of naar aanleiding van het opnemen van voorschotten, in pandgeving en het weder samenstellen van een hypotheckair krediet, zijn niet toegelaten.

De afkoopwaarde wordt vereffend ten belope van de verzekerde prestaties bij overlijden. Het eventuele saldo van de theoretische afkoopwaarde wordt aangewend voor de vorming, op basis van de inventarisgrondslag, van prestaties bij leven, betaalbaar op dezelfde vervalldagen en in dezelfde voorwaarden als de prestaties bij leven van de oorspronkelijke verrichting.

Behoudens andersluidende wettelijke bepalingen kunnen de reserves van de werkgevers- en de persoonlijke bijdrageovereenkomst door de aangeslotene worden afgekocht vanaf het ogenblik waarop hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt.

---

¹ Dit bedrag wordt geïndexeerd in functie van de gezondheidsindex (basis 1988 = 100). Het indexcijfer dat in aanmerking moet worden genomen is dat van de tweede maand van het trimester dat de datum van reductie voorafgaat.

Afhankelijk van de aard van de beleggingsvorm van de reserves geldt:

- Voor reserves die belegd worden in de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling”:

Bij afkoop vóór het bereiken van de leeftijd van 60 jaar is een afkoopvergoeding verschuldigd die gelijk is aan 1% van de theoretische afkoopwaarde vermenigvuldigd met de tot de leeftijd van 60 jaar nog te verstrijken looptijd van de overeenkomst uitgedrukt in volledige jaren. De aldus berekende afkoopvergoeding mag niet meer bedragen dan 5% van de theoretische afkoopwaarde, maar zal altijd minstens gelijk zijn aan 75,00 EUR².

- Voor reserves waarvan de waarde gekoppeld is aan de waarde van een beleggingsfonds:

Bij afkoop wordt de afkoopvergoeding berekend zoals in geval van afkoop van reserves die belegd worden in de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling”, maar de aldus berekende afkoopvergoeding mag niet hoger zijn dan 5% van het bedrag van de afgekochte pensioenreserves.

- In geval van samengevoegde overeenkomsten worden de wettelijke regels gevolgd.

Voor die pensioentoezeggingen waarop artikel 61, §1 van de WAP van toepassing is, geldt tot 31 december 2009:

- Voor reserves die belegd worden in de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling”:

Het recht op afkoop ontstaat zodra de theoretische afkoopwaarde positief is. De afkoopwaarde bedraagt:

- 95 % van de theoretische afkoopwaarde;
- vanaf het 9de tot en met het 6de aan de einddatum voorafgaand verzekeringsjaar, bedraagt zij opeenvolgend 96, 97, 98 en 99 % van de theoretische afkoopwaarde; en
- gedurende de laatste 5 verzekeringsjaren voorafgaand aan de einddatum is de afkoopwaarde gelijk aan 100 % van de theoretische afkoopwaarde.

- Voor reserves waarvan de waarde gekoppeld is aan de waarde van een beleggingsfonds:

Bij afkoop wordt de afkoopvergoeding berekend zoals in geval van afkoop van reserves die belegd worden in de beleggingsvorm “basisintrestvoet verhoogd met winstdeling”, maar de aldus berekende afkoopvergoeding mag niet hoger zijn dan 5% van het bedrag van de afgekochte pensioenreserves.

- In geval van samengevoegde overeenkomsten worden de wettelijke regels gevolgd.

De aanvraag tot afkoop geschiedt met een gedagtekend en ondertekend schrijven.

Voor de berekening van de afkoopwaarde wordt de datum van de aanvraag in aanmerking genomen. De afkoop heeft uitwerking op de datum waarop het voor akkoord ondertekend kwijtschrift van afkoop bij de pensioeninstelling toekomt.

Om de afkoopwaarde te verkrijgen moet de begunstigde een levensbewijs en een kopie van zijn identiteitskaart aan de pensioeninstelling overmaken.

---

² Dit bedrag wordt geïndexeerd in functie van de gezondheidsindex (basis 1988 = 100). Het indexcijfer dat in aanmerking moet worden genomen is dat van de tweede maand van het trimester dat de datum van afkoop voorafgaat.

3.11.2. Afkoop door de inrichter

De inrichter kan, mits eerbiediging van de van toepassing zijnde wetgeving, beslissen om de theoretische afkoopwaarden over te dragen naar een andere toegelaten pensioeninstelling. Voordat de pensioeninstelling overgaat tot zulk een overdracht dient de inrichter te bewijzen dat alle van toepassing zijnde wettelijk voorgeschreven procedures werden nageleefd.

In geval van overdracht van reserves binnen tak 21 zal de pensioeninstelling een vereffeningsvergoeding vragen in toepassing van de wettelijke bepalingen. Bij de berekening van de vereffeningsvergoeding wordt rekening gehouden met de volgende elementen:

- de samenstelling van de portefeuille van de representatieve activa van de reserves opgebouwd door het geheel van de contracten en de financieringsfondsen beheerd door de pensioeninstelling;
- de beleggingsduur per categorie van representatieve activa;
- de evolutie van de door de pensioentoezegging opgebouwde reserves en van het financieringsfonds van deze pensioentoezegging;
- alle andere gerechtvaardigde overdrachtskosten;
- de regels eventueel vastgelegd door het reglement of een andere overeenkomst.

Deze vereffeningsvergoeding wordt als volgt berekend:

- indien de over te dragen theoretische afkoopwaarden groter zijn dan 1.250.000,00 EUR³ wordt een vereffeningsvergoeding aangerekend die de som is van de volgende elementen:

- Forfaitaire vergoeding:
De forfaitaire vergoeding bedraagt 5% van de theoretische afkoopwaarde.
- Administratieve vergoeding:
De administratieve vergoeding bedraagt 45,00 EUR³ per aangeslotene met een maximum van 1.970,00 EUR³.
- Financiële vergoeding = theoretische afkoopwaarde x FV
De bepaling van de latente minderwaarden op de beleggingsportefeuille gebeurt op basis van het rendement van de OLO met een looptijd van 10 jaar.
De financiële vergoeding kan nooit negatief zijn en wordt uitgedrukt als een percentage van de pensioenreserves.

$$FV = (5 - 2u)(i1 - i2)$$

waarbij

- FV = 0 als $i1 < \text{of} = i2$
- FV = 0 als $u > \text{of} = 2,5$

met:

- u = duur in jaren en maanden tussen het moment van de afkoopmelding en de effectieve uitbetaling (of wens tot uitbetaling) van de afkoopwaarde;
- $i1$ = het OLO rendement (OLO 10 jaar) op het ogenblik van afkoopmelding. De pensioeninstelling behoudt zich het recht om, indien er geen OLO markt meer bestaat, het rendement te nemen van een gelijkwaardige EURO belegging;
- $i2$ = het gemiddelde OLO rendement (OLO 10 jaar) over de laatste 5 jaar, op het moment van de afkoopmelding.

---

³ Dit bedrag wordt geïndexeerd in functie van de gezondheidsindex (basis 1988 = 100). Het indexcijfer dat in aanmerking moet worden genomen is dat van de tweede maand van het trimester dat de datum van afkoop voorafgaat.

In geval van overdracht van de reserves van het financieringsfonds, rekent de pensioeninstelling eveneens een vereffeningsvergoeding aan die op dezelfde wijze en volgens dezelfde modaliteiten wordt berekend, zij het dat er geen administratieve vergoeding wordt toegepast.

- Indien de over te dragen theoretische afkoopwaarden kleiner zijn dan of gelijk zijn aan 1.250.000,00 EUR⁴ wordt een vereffeningsvergoeding per aangeslotene aangerekend die gelijk is aan het maximum van:
  - 75,00 EUR⁴
  - het minimum van 5% van de theoretische afkoopwaarde en 1% van de theoretische afkoopwaarde vermenigvuldigd met de tot de einddatum van de pensioentoezegging nog te verstrijken looptijd van de overeenkomst uitgedrukt in jaren.

In geval van overdracht van de theoretische afkoopwaarden mag geen enkele vergoeding of verlies van winstdeling ten laste gelegd worden van de aangeslotenen of van de op het ogenblik van de overdracht verworven reserves worden afgetrokken.

De overdracht van de theoretische afkoopwaarden wordt uitgesteld totdat de vereffeningsvergoeding integraal betaald werd aan de pensioeninstelling.

3.12. Financiering van onroerende goederen

Voorschotten op prestaties en inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening worden enkel toegestaan om de aangeslotene in staat te stellen op het grondgebied van de Europese Economische Ruimte (EER) onroerende goederen die belastbare inkomsten opbrengen te verwerven, te bouwen, te verbeteren, te herstellen of te verbouwen.

Het als bijzonder stelsel van aanslag bepaalde omzettingstelsel is van toepassing in zoverre die voorschotten verleend zijn voor het bouwen, het verwerven, het verbouwen, het verbeteren of het herstellen van de in de Europese Economische Ruimte (EER) gelegen enige woning die uitsluitend bestemd is voor het persoonlijke gebruik van de voorschotnemer en zijn gezinsleden.

Voorschotten worden door de pensioeninstelling toegekend op voorwaarde dat:

- de aangeslotene een akte van voorschot ondertekent;
- de aangeslotene akkoord gaat met de vooruit te betalen intrest die door de pensioeninstelling op basis van de door haar gehanteerde intrestvoet wordt berekend op het ogenblik van toekenning;
- de schriftelijke toestemming van de eventuele aannemende begunstigde(n) van de pensioentoezegging wordt bekomen;
- zolang de aangeslotene in dienst is van de inrichter, de schriftelijke toestemming van de inrichter wordt bekomen door de aangeslotene.

---

⁴ Dit bedrag wordt geïndexeerd in functie van de gezondheidsindex (basis 1988 = 100). Het indexcijfer dat in aanmerking moet worden genomen is dat van de tweede maand van het trimester dat de datum van afkoop voorafgaat.

De voorschotten moeten worden terugbetaald zodra die goederen uit het vermogen van de aangeslotene verdwijnen of van zodra de waarborg bij overlijden wegvalt.

De mogelijkheid tot opneming van voorschotten bestaat enkel ten belope van de netto theoretische afkoopwaarde (na bedrijfsvoorheffing, riziv, solidariteitsbijdrage en eventuele penaliserende) vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller gelijk is aan 1 en waarvan de noemer gelijk is aan 1 plus de door de door de pensioeninstelling gehanteerde intrestvoet berekend op het ogenblik van toekenning van het voorschot. Hierbij kan het op te nemen voorschot echter nooit meer bedragen dan het verzekerde netto (vestigings)kapitaal bij overlijden. Indien het berekende voorschot kleiner is dan 2.500,00 EUR, dan wordt het niet toegekend.

Indien een voorschot is toegekend, vervalt het recht op winstdeling voor het bedrag van de wiskundige reserves overeenstemmend met het bedrag van voorschot en dit in overeenstemming met het winstdelingsplan.

3.13. Uittreding / beëindiging van de groepsverzekering

Indien de aangeslotene niet meer aan de aansluitingsvoorwaarden voldoet naar aanleiding van een uittreding uit de pensioentoezegging of naar aanleiding van een schorsing van de arbeidsovereenkomst, dan stopt de verschuldigheid van de premiebetaling vanaf de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de uittreding of schorsing.

3.13.1. Schorsing van de arbeidsovereenkomst

Wanneer de uitvoering van de arbeidsovereenkomst van een aangeslotene geschorst is, wordt vanaf de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de datum vanaf dewelke de inrichter geen loon meer verschuldigd is, ook de betaling van de werkgevers- en de persoonlijke premies stopgezet. Vanaf de eerste onbetaalde vervalddag worden alle risicowaarborgen stopgezet tenzij de overlijdenswaarborg voor de nabestaanden van de aangeslotene. Voor het behoud van deze waarborg blijven, bij gebrek aan andere keuze van de aangeslotene, de nodige risicopremies onttrokken aan de betreffende (geglobaliseerde) pensioenreserves tot uitputting ervan. Na uitputting van de pensioenreserves wordt ook deze risicowaarborg beëindigd.

Vanaf de datum van de werkhervatting wordt ook de premiebetaling hervat en gelden voor de keuzemogelijkheden van de aangeslotene en de aanvaardingscriteria van de pensioeninstelling met betrekking tot de risicowaarborgen die eventueel werden beëindigd, dezelfde modaliteiten alsof het om een nieuwe aansluiting ging.

3.13.2. Uittreding

Uittreding is, hetzij de beëindiging van de arbeidsovereenkomst tussen de aangeslotene en de inrichter anders dan door overlijden of pensionering, hetzij de overgang van een werknemer in het kader van een overgang van een onderneming, van een vestiging of van een deel van een onderneming of een vestiging, naar een andere onderneming of naar een andere vestiging, als gevolg van een conventionele overdracht of een fusie, waarbij het pensioenstelsel van de werknemer niet wordt overgedragen. De premiebetaling wordt stopgezet vanaf de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de uittreding.

Bij uittreding van een aangeslotene is de inrichter ertoe gehouden uiterlijk binnen de 30 dagen de pensioeninstelling hiervan schriftelijk in kennis te stellen. De pensioeninstelling deelt uiterlijk binnen de 30 dagen na de hiervoor vermelde kennisgeving de door de WAP voorgeschreven gegevens mee aan de inrichter door middel van de uittredingsbrief.

De inrichter stelt de aangeslotene onmiddellijk in kennis van de door de pensioeninstelling meegedeelde gegevens.

Op het ogenblik van de uittreding wordt geen enkele vergoeding of verlies van winstdeling ten laste gelegd van de aangeslotene, of van de verworven reserves afgetrokken.

De inrichter is ertoe gehouden bij de uittreding de eventuele tekorten van de verworven reserves aan te zuiveren. Deze eventuele aanvulling zal om fiscale redenen steeds beschouwd worden als een werkgeversbijdrage.

Bij de uittreding van de aangeslotene zullen de in de vorige paragraaf gedefinieerde verworven reserves zo nodig door de inrichter aangevuld worden tot de bedragen gewaarborgd door de van toepassing zijnde wetgeving.

Bij uittreding heeft de aangeslotene de volgende keuzemogelijkheden met betrekking tot de verworven reserves, zo nodig aangevuld tot de bedragen gewaarborgd door de van toepassing zijnde wetgeving:

- bij de pensioeninstelling laten zonder wijziging van de groepsverzekering;
- in de onthaalstructuur gekoppeld aan dit pensioenreglement onderbrengen;
- overdragen naar de pensioeninstelling van de nieuwe werkgever met wie hij een arbeidsovereenkomst heeft gesloten, indien hij wordt aangesloten bij de pensioentoezegging van die werkgever;
- overdragen naar een pensioeninstelling die de totale winst onder de aangeslotenen in verhouding tot hun reserves verdeelt en de kosten beperkt volgens de regels vastgesteld door de Koning.

Bij uittreding en in zoverre de pensioenreserves bij de pensioeninstelling behouden blijven, worden alle risicowaarborgen stopgezet vanaf de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op de uittreding, behalve de overlijdenswaarborg voor de nabestaanden van de aangeslotene. Voor deze risicowaarborg blijven de nodige risicopremies onttrokken aan de betreffende (geglobaliseerde) pensioenreserves tot uitputting ervan. Na uitputting van de pensioenreserves wordt ook deze risicowaarborg beëindigd.

De aangeslotene moet zijn keuze binnen de 30 dagen na de kennisgeving door de inrichter schriftelijk meedelen aan de pensioeninstelling. Na ontvangst van de keuze van de aangeslotene voert de pensioeninstelling de keuze van de aangeslotene uit binnen de 30 dagen. Wanneer de aangeslotene deze termijn heeft laten verstrijken wordt hij verondersteld te hebben gekozen voor de mogelijkheid om zijn verworven reserves bij de pensioeninstelling te laten zonder wijziging van de pensioentoezegging.

De overdrachten worden beperkt tot het gedeelte van de verworven reserves waarop geen voorschot of inpandgeving werd gedaan of dat niet werd toegewezen in het kader van de wedersamenstelling van een hypothecair krediet.

Indien er eventuele aanvaardende begunstigde(n) en/of perso(o)n(en) zijn aan wie de rechten op de pensioentoezegging werden overgedragen is er bij overdracht van de verworven reserves schriftelijke toestemming vereist van deze begunstigde(n) en/of perso(o)n(en). In geval van beslag wordt geen overdracht toegestaan.

3.13.3. Beëindiging van de aansluiting

Indien een aangeslotene niet langer voldoet aan de aansluitingsvoorwaarden, wordt de betaling van de werkgevers- en de persoonlijke premies stopgezet vanaf de eerste dag van de maand samenvallend met of volgend op het ogenblik waarop de aangeslotene niet langer voldoet aan de aansluitingsvoorwaarden.

De reserves zijn verworven voor de aangeslotene.

Vanaf de datum van stopzetting van de premiebetaling worden alle risicowaarborgen stopgezet tenzij de overlijdenswaarborg voor de nabestaanden van de aangeslotene. De

overlijdenswaarborg kan nog worden aangepast onder voorbehoud van de aanvaardingscriteria van de pensioeninstelling en binnen de perken van de aanwezige pensioenreserves. Voor deze waarborg worden de nodige risicopremies verder onttrokken aan de betreffende (geglobaliseerde) pensioenreserves tot de respectievelijke uitputting ervan. Na uitputting van de pensioenreserves wordt ook deze risicowaarborg beëindigd.

3.13.4. Wijziging van de groepsverzekering

De pensioeninstelling kan eenzijdig geen enkele beperkende wijziging aanbrengen in het pensioenreglement.

De inrichter kan de pensioentoezegging wijzigen of opheffen, mits eerbiediging van de voorschriften neergelegd in de WAP, indien zij van toepassing zijn ten aanzien van de aangeslotenen. In geen geval mag echter inbreuk gemaakt worden op de verzekerde prestaties opgebouwd door de door de inrichter aan de pensioeninstelling tot op het tijdstip van wijziging reeds betaalde of tot op dat ogenblik nog te betalen premies.

Hoewel de premiebetaling in de relatie inrichter – pensioeninstelling niet verplicht is, is de afbouw van de pensioentoezegging op basis van dit pensioenreglement en onder voorbehoud van eventuele andere sociale wetgeving, door de inrichter ten aanzien van de aangeslotenen op dat ogenblik bovendien slechts mogelijk wanneer zich één of meer hierna omschreven omstandigheden voordoen:

- bij invoering van nieuwe of wijziging, respectievelijk verdere uitwerking van de bestaande wetgeving, rechtspraak, richtlijnen van de controleoverheid en/of andere maatregelen of feitelijke omstandigheden die rechtstreeks of onrechtstreeks een verhoging van de kostprijs van de pensioentoezegging zouden teweegbrengen;
- wanneer de wetgeving betreffende de sociale zekerheid, waarop deze pensioentoezegging een aanvulling vormt, grondige wijzigingen zou ondergaan;
- wanneer bedrijfsinterne of -externe economische ontwikkelingen de handhaving van de pensioentoezegging (in zijn ongewijzigde vorm) niet langer in overeenstemming zouden brengen met een gezonde bedrijfsvoering.

Indien de inrichter de beslissing tot wijziging of opheffing bekendmaakt aan de pensioeninstelling bevestigt de inrichter dat hij aan de bovenstaande voorwaarden voldoet.

De verhoging van de aanspraken is onderworpen aan de voorwaarden die van kracht zijn op het ogenblik van de aanpassing, onder andere op het gebied van de aanvaarding.

Indien de gevraagde aanpassing aanleiding geeft tot een vermindering van de prestaties die op het ogenblik van de wijziging door de reeds betaalde premies verzekerd zijn, moet de inrichter de schriftelijke toestemming van de eventuele aannemende begunstigde voorleggen.

De inrichter overhandigt de tekst van de in het pensioenreglement aangebrachte wijzigingen aan elke actieve aangeslotene. Mits het akkoord van de pensioeninstelling kan de inrichter de pensioentoezegging wijzigen mits eerbiediging van de voorschriften neergelegd in de van toepassing zijnde wetgeving. In geen geval mag deze wijziging tot gevolg hebben dat de reeds door de aangeslotenen verworven voordelen op het ogenblik van de wijziging verminderd worden.

Voordat de pensioeninstelling overgaat tot wijziging van de pensioentoezegging moet de inrichter schriftelijk aan de pensioeninstelling bevestigen dat alle wettelijk voorgeschreven procedures bij wijziging van een pensioenstelsel van toepassing op deze pensioentoezegging werden nageleefd.

De aanvraag tot wijziging van de pensioentoezegging geschiedt met een gedagtekend en ondertekend schrijven.

3.13.5. Beëindiging van de groepsverzekering

Wanneer (de premiebetaling voor) de groepsverzekering met schriftelijke kennisgeving aan de pensioeninstelling wordt beëindigd door de inrichter, stelt de pensioeninstelling alle betrokken aangeslotenen hiervan onmiddellijk in kennis. In dit geval moet de inrichter de reeds vervallen maar nog niet betaalde premies alsnog aanzuiveren.

De inrichter kan de pensioentoezegging beëindigen mits eerbiediging van de voorschriften neergelegd in de van toepassing zijnde wetgeving. In geen geval mag deze beëindiging tot gevolg hebben dat de reeds door de aangeslotenen verworven prestaties en verworven reserves op het ogenblik van de beëindiging verminderd worden. Vanaf de datum van stopzetting van de premiebetaling worden alle risicowaarborgen stopgezet behalve de overlijdenswaarborg. De overlijdenswaarborg kan nog worden aangepast onder voorbehoud van de aanvaardingscriteria van de pensioeninstelling en binnen de perken van de aanwezige pensioenreserves. Voor deze waarborg worden de nodige risicopremies verder onttrokken aan de betreffende (geglobaliseerde) pensioenreserves tot de respectievelijke uitputting ervan. Na uitputting van de pensioenreserves wordt ook deze risicowaarborg beëindigd.

Voordat de pensioeninstelling overgaat tot beëindiging van de pensioentoezegging moet de inrichter schriftelijk aan de pensioentoezegging bevestigen dat alle wettelijk voorgeschreven procedures bij beëindiging van een pensioenstelsel van toepassing op deze pensioentoezegging werden nageleefd.

Wordt aan de pensioentoezegging een einde gesteld door ontbinding of vereffening van de inrichter, zonder dat zijn verplichtingen door een andere inrichter worden overgenomen, dan zullen de individuele rekeningen in volle eigendom aan de aangeslotenen worden overgedragen.

De aanvraag tot beëindiging van de pensioentoezegging geschiedt met een gedagtekend en ondertekend schrijven.

De reductiewaarde wordt berekend op de datum van de vervalddag van de eerste niet betaalde premie. Indien alle premies betaald werden op het ogenblik dat de inrichter schriftelijk zijn inzicht kenbaar maakt zijn toekomstige premies niet meer te betalen of over te gaan tot afkoop, heeft de reductie uitwerking op de eerstvolgende premievervalddag tenzij een latere datum wordt opgegeven en mits verderzetting van de premiebetaling.

Indien de groepsverzekering zonder schriftelijke kennisgeving van beëindiging door de inrichter aan de pensioeninstelling beëindigd wordt in uitvoering van de procedure bij onderfinanciering of stopzetting van de premiebetaling, wordt gehandeld zoals omschreven in het artikel "onderfinanciering en niet betaling van de premies".

De aangeslotenen hebben dezelfde keuzemogelijkheden als bij het niet langer vervullen van de aansluitingsvoorwaarden (zie punt 3.13.3. hiervoor).

3.13.6. Kennisgeving van beëindiging van de risicowaarborgen

Na de stopzetting van de premiebetaling blijven de werkgevers- en de persoonlijke bijdrageovereenkomsten onderworpen aan de bepalingen van de bijzondere en de algemene voorwaarden.

De vroegtijdige beëindiging van de risicowaarborgen vindt ten vroegste plaats 30 dagen nadat de pensioeninstelling de betrokken aangeslotenen hierover met een aangetekend schrijven heeft ingelicht. De datum van de beëindiging van de betreffende risicowaarborgen wordt indien mogelijk vermeld op de aangepaste pensioenfiche die bij die gelegenheid mee wordt overgemaakt aan de betrokken aangeslotenen.

3.14. Wederinwerkingstelling

Een bij toepassing van het artikel betreffende de niet betaling van de premies opgezegde, gereduceerde of afgekochte pensioentoezegging mag opnieuw in werking worden gesteld en dit gedurende een termijn van 3 maanden voor de opgezegde of afgekochte pensioentoezegging en gedurende een termijn van 3 jaar voor de gereduceerde pensioentoezegging. De wederinwerkingstelling mag afhankelijk worden gemaakt van medische acceptatie volgens de op dat ogenblik geldende voorwaarden.

Onverminderd eventuele andere verplichtingen die uit het pensioenreglement of uit de wettelijke bepalingen voortvloeien, geschiedt het opnieuw in werking stellen onder de oorspronkelijke voorwaarden, indien de aanvraag gedaan wordt binnen de 3 maanden na de opzeg of de afkoop en binnen de 3 jaar na de reductie en mits de achterstallige premies voorafgaandelijk betaald worden. Indien de groepsverzekering werd afgekocht, moet eveneens de volledige afkoopwaarde worden teruggestort.

Onverminderd eventuele andere verplichtingen die uit het pensioenreglement of uit de wettelijke bepalingen voortvloeien, wordt de gereduceerde groepsverzekering na de bovenvermelde periode van 3 maanden opnieuw in werking gesteld zonder betaling van de achterstallige premies maar dan op grond van een nieuwe premie, berekend op basis van de leeftijd van de aangeslotene op dat ogenblik en rekening houdend met de theoretische afkoopwaarde op het ogenblik van het opnieuw in werking stellen van de groepsverzekering.

De wederinwerkingstelling gaat in na kennisgeving ervan door de pensioeninstelling aan de inrichter.

3.15. Diverse bepalingen

3.15.1. Informatiestromen

Ter gelegenheid van de aansluiting

Op eenvoudig verzoek van de aangeslotene overhandigt de inrichter aan iedere aan te sluiten persoon een exemplaar van de bijzondere voorwaarden en de algemene voorwaarden.

De inrichter meldt aan de pensioeninstelling uiterlijk op de voorziene aansluitingsdatum alle nodige gegevens met betrekking tot de aangeslotenen (en hun eventuele keuzen inzake risicowaarborgen en/of alternatieve beleggingsvormen).

De pensioeninstelling stelt per aangeslotene een pensioenfiche op die hen via de inrichter wordt overgemaakt.

Tijdens de looptijd van de overeenkomst

Iedere aangeslotene deelt onmiddellijk en spontaan iedere persoonsgebonden wijziging (zoals de gezinstoestand) die relevant is voor het beheer, de aanpassing en de uitvoering van de werkgevers- en de persoonlijke bijdrageovereenkomst mee aan de inrichter, die deze informatie onmiddellijk doorgeeft aan de pensioeninstelling.

De inrichter bezorgt van haar kant aan de pensioeninstelling onmiddellijk en spontaan alle nodige inlichtingen voor het beheer, de aanpassing en de uitvoering van de werkgevers- en de persoonlijke bijdrageovereenkomsten (zoals de wijziging van de referentiebezoldiging of van de tewerkstellingsgraad van een aangeslotene, de wijzigingen in de burgerlijke staat of gezinslast, de keuze of de herziening van de keuzen van de aangeslotenen met betrekking tot de risicowaarborgen en beleggingsvormen, enz.).

Minstens jaarlijks stelt de pensioeninstelling per aangeslotene, behalve voor de rentegenieters, een geactualiseerde pensioenfiche op. Ze worden via de inrichter overhandigd aan elke aangeslotene. De laatst uitgereikte pensioenfiche vervangt telkens de vorige.

Wanneer een aangeslotene wil veranderen van beleggingsvorm of risicowaarborgen wil onderschrijven of wijzigen, of meer in het algemeen, wanneer de aangeslotene een recht wil uitoefenen dat het pensioenreglement hem of haar verleent, wordt elk verzoek hiertoe in principe via de inrichter ingediend bij de pensioeninstelling.

Bij uitdiensttreding, overlijden, ...

Van zodra zij er kennis van heeft, licht de inrichter de pensioeninstelling in over het niet langer beantwoorden aan de aansluitingsvoorwaarden of het overlijden van een aangeslotene, alsook over de schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst van een aangeslotene die aanleiding geeft tot een schorsing van de premiebetaling.

Na de uittreding van een aangeslotene stelt de inrichter uiterlijk binnen 30 dagen de pensioeninstelling hiervan schriftelijk in kennis.

3.15.2. Kennisgevingen en briefwisseling

De inrichter zorgt ervoor dat alle aangeslotenen de voordelen die de groepsverzekering hen biedt ten volle kunnen genieten door hen correct te informeren en alle nuttige documenten over te maken. De inrichter bezorgt de pensioeninstelling de nodige informatie zodat het beheer correct en vlot kan verlopen en zorgt voor de tijdige betaling van de premie.

Elke schriftelijke kennisgeving van een partij aan een andere wordt geacht te zijn gedaan op de datum van de postafgifte en geschiedt geldig op hun laatste onderling meegedeelde adres. De verzending van een aangetekende brief wordt bewezen door het ontvangstbewijs van de post. Bij gebrek aan voorlegging van het origineel exemplaar van enige briefwisseling, geldt het afschrift ervan in de dossiers van de pensioeninstelling als bewijs.

In afwijking van het voorgaande wordt iedere kennisgeving van de pensioeninstelling aan de aangeslotene geacht gedaan te zijn door middel van de laatst verstuurde pensioenfiche.

3.15.3. Juridische aard van de waarborgen

De "overlijdenswaarborg met integratie van de reserves" vormt samen met de betreffende (geglobaliseerde) verzekeringsrekening(en), de hoofdovereenkomst.

Alle andere risicowaarborgen zijn aanvullende verzekeringen ten opzichte van de hoofdovereenkomst. Dit houdt onder meer het volgende in:

- mits naleving van de wettelijke en reglementaire bepalingen heeft de inrichter het recht om op elk moment en onafhankelijk van het verloop van de hoofdovereenkomst, de aanvullende verzekeringen te beëindigen;
- voor zover er niets specifiek of afwijkends bedongen is inzake de aanvullende verzekeringen, zijn hierop dezelfde regels van toepassing als op de hoofdovereenkomst;
- de opzegging en de volledige afkoop van de hoofdovereenkomst brengen van rechtswege de opzegging of de afkoop van de aanvullende verzekeringen mee;
- de stopzetting van de premiebetaling voor de hoofdovereenkomst impliceert van rechtswege de stopzetting van de premiebetaling voor de aanvullende verzekeringen.

3.15.4. Wettelijk kader

3.15.4.1. Toepasselijke wetgeving

De pensioentoezegging is onderworpen aan de wettelijke en reglementaire bepalingen die in België voor levens- en aanvullende verzekeringen in het algemeen en voor groepsverzekeringen in het bijzonder gelden. Mocht de inrichter buiten België gevestigd zijn, dan wordt er, indien toegelaten, door de partijen uitdrukkelijk gekozen voor de toepassing van het Belgische recht.

De WAP is van toepassing op de aanvullende rust- en overlevingspensioenen voor aangeslotenen met werknemersstatuut (of hun rechthebbenden) wiens arbeidsovereenkomst beheerst wordt door het Belgische arbeidsrecht en/of wiens gewone plaats van tewerkstelling België is. Tenzij andersluidend bericht van de inrichter, gaat de pensioeninstelling ervan uit dat deze voorwaarden vervuld zijn uit hoofde van aangeslotenen met werknemersstatuut. De toepassing van deze wet heeft onder meer voor gevolg dat de inrichter er toe gehouden is om bij de uitreding van een werknemer eventuele reservetekorten aan te zuiveren. In voorkomend geval wordt de inrichter hiertoe uitgenodigd door de pensioeninstelling.

Betwistingen over medische aangelegenheden kunnen eveneens, mits de partijen hierover ten vroegste op het ogenblik dat het geschil ontstaat uitdrukkelijk en schriftelijk akkoord gaan, beslecht worden in een minnelijke medische expertise (arbitrage), waarbij de partijen elk een eigen geneesheer aanstellen. Indien er geen akkoord is tussen de geneesheren wordt er door hen of, bij gebrek aan overeenstemming, door de voorzitter van de bevoegde rechtbank van eerste aanleg een "derde" geneesheer aangesteld. Het aldus gevormde college beslist bij meerderheid van stemmen en de beslissing is onherroepelijk. Op straffe van nietigheid van hun beslissing mogen de geneesheren evenwel niet afwijken van de bepalingen van het pensioenreglement. Elke partij betaalt de honoraria van de door haar aangestelde geneesheer. De honoraria van de eventuele "derde" geneesheer worden door de partijen in gelijke delen gedragen.

3.15.4.2. Toepasselijk belastingregime

Voor wat betreft de fiscale lasten die op de premies drukken, geldt de Belgische wetgeving en/of de wetgeving van het woonstaat van de inrichter.

De eventuele toekenning van belastingvoordelen op de premies wordt bepaald door de belastingwetgeving van het woonland van de inrichter en/of van de aangeslotene. In bepaalde gevallen is de wetgeving van het land toepasselijk waar belastbare inkomsten verkregen worden.

De verzekeringsprestaties worden belast overeenkomstig de Belgische wetgeving en/of de wetgeving van het woonland van de begunstigde.

Voor wat betreft de eventuele successierechten, is de wetgeving van het woonland van de overledene en/of van de begunstigde van toepassing.

De pensioeninstelling zal de wettelijk verplichte inhoudingen verrichten op het ogenblik van de uitkering van de prestaties.

Voor nadere inlichtingen betreffende het toepasselijke belastingregime kan de inrichter zich wenden tot de pensioeninstelling.

Als gevolg van de fiscale wetgeving en de desbetreffend door de Administratie der Directe Belastingen uitgevaardigde richtlijnen, wordt de aftrek van de werkgeversbijdrage en de belastingvermindering voor de persoonlijke bijdragen slechts toegestaan voor zover het totaal bedrag naar aanleiding van pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse rente

- van de door deze pensioentoezegging verzekerde uitkeringen,
- van het wettelijk rustpensioen,
- van de andere buitenwettelijke uitkeringen van dezelfde aard waarop de aangeslotene recht zal hebben, met als enige uitzondering de uitkeringen uit hoofde van door hem zelf onderschreven (aanvullende) individuele levensverzekeringscontracten,

niet meer bedraagt dan 80 % van de laatste normale brutojaarbezoldiging, rekening houdend met een normale duurtijd van beroepsactiviteit.

Deze rente is indexeerbaar aan 2% en overdraagbaar aan de echtgeno(o)t(e) of de wettelijk geregistreerde samenwonende partner voor 80%.

De pensioeninstelling kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor enige nadelig fiscaal gevolg met betrekking tot de aftrekbaarheid van de werkgeversbijdrage voor de inrichter of de belastingvermindering voor de persoonlijke bijdragen voor de aangeslotene, indien dit rechtstreeks voortvloeit uit onjuiste informatie die door de inrichter of door de aangeslotene aan de pensioeninstelling verstrekt werd.

De pensioentoezegging viseert een aanvullend pensioen op te bouwen in functie van de volledige carrière van de aangeslotene binnen de onderneming of binnen een andere onderneming die deel uitmaakt van dezelfde groep, inzonderheid met inbegrip van de jaren die de aansluiting en/of de betaling van de premies voorafgaan zodat iedere premie een tegenprestatie vormt voor de diensten die tijdens het boekjaar of tijdens vorige boekjaren zijn verricht. Ook de dienstjaren gepresteerd bij een andere onderneming die geen deel uitmaakt van dezelfde groep worden in aanmerking genomen met een maximum van 10 jaar.

De inrichter behoudt zich het recht voor om de aanwending van het premiebudget voor de vorming van pensioenreserves te beperken indien de voornoemde fiscale begrenzing zou overschreden worden.

3.15.4.3. Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

De gegevens die op de aangeslotene betrekking hebben, worden opgenomen in bestanden die gehouden worden om de verzekeringsovereenkomsten te kunnen opstellen, te beheren en uit te voeren.

In overeenstemming met de wet van 8 december 1992 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en iedere latere wijziging die de dwingende bepalingen van deze wet vervangt en/of aanvult, kan de aangeslotene van zijn persoonsgegevens kennis nemen en ze indien nodig doen verbeteren.

De pensioeninstelling is verantwoordelijk voor de verwerking.

3.15.4.4. Goede trouw, billijkheid en redelijkheid

De inrichter regelt de aangelegenheden in zijn verhouding met de aangeslotenen waarin het pensioenreglement niet expliciet voorziet of die vatbaar zouden zijn voor interpretatie. Indien de pensioeninstelling hierbij belanghebbende partij is, geschiedt dit steeds in samenspraak met haar. De regeling van dergelijke aangelegenheden moet steeds gebeuren binnen de perken en met inachtneming van de goede trouw, de billijkheid, de redelijkheid en de geest van het pensioenreglement.

3.16. Definities

In de bijzondere voorwaarden, de algemene voorwaarden en de pensioenfiche worden er een aantal begrippen gehanteerd die hierna worden toegelicht. Wanneer deze begrippen worden gebruikt, hebben zij dezelfde betekenis, tenzij er expliciet of impliciet van wordt afgeweken.

Aangeslotene:

De werknemer die behoort tot de personeelscategorie waarvoor de inrichter een pensioenstelsel heeft ingevoerd en die aan de aansluitingsvoorwaarden van het pensioenreglement voldoet, of aan wie de inrichter een individuele pensioentoezegging heeft gedaan en de gewezen werknemer die nog steeds actuele of uitgestelde rechten geniet in overeenstemming met het pensioenreglement.

Gehuwde aangeslotene:

De aangeslotene die wettelijk gehuwd is en niet gerechtelijk van tafel en bed gescheiden is of in aanleg tot echtscheiding of gerechtelijke scheiding van tafel en bed.

Wettelijk geregistreeerde samenwonende aangeslotene:

De aangeslotene die wettelijk geregistreerd samenwoont zoals bepaald in artikel 1475 tot en met artikel 1479 van het Burgerlijk Wetboek of, volgens gelijkaardige regelingen van buitenlands recht, wordt gelijkgesteld met een gehuwde aangeslotene.

Feitelijk samenwonende aangeslotene:

De aangeslotene die niet onder de definitie van gehuwde aangeslotene valt en op basis van een door de gemeente afgeleverd bewijs kan aantonen dat hij samenwoont met een partner in gezinsverband (gedomicilieerd op hetzelfde adres).

Partner:

Onder partner verstaat men:

- de echtgeno(o)t(e) van de gehuwde aangeslotene;
- de partner van de wettelijk geregistreeerde samenwonende aangeslotene;
- de partner van de feitelijk samenwonende aangeslotene.

Aanpassingsdatum:

De aanpassingsdatum is de eerste dag van de in de bijzondere voorwaarden vermelde maand van elk jaar.

Aansluitingsdatum:

De aansluitingsdatum is de datum waarop een persoon aangesloten wordt of moet aangesloten worden bij de groepsverzekering.

Begunstigde:

De perso(o)n(en) in wiens voordeel de verzekerde prestaties bedongen zijn.

Betaalde premies:

Bedrag van de bijdragen voorzien binnen het premiebudget evenals van de premies nodig voor de verzekering van de waarborgen bovenop het premiebudget.

Gemeenschappelijke kas:

De pensioeninstelling opgericht op basis van het Koninklijk Besluit van 14 november 2003 betreffende de toekenning van buitenwettelijke voordelen aan de werknemers bedoeld bij KB nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers en aan de personen bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1° en 2° van het wetboek van inkomstenbelastingen 1992, tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst en iedere latere wijziging die de dwingende bepalingen van dit KB vervangt en/of aanvult.

Free cover limit:

Voor de waarborg "kapitaal bij overlijden" is de free cover limit het geplafonneerde kapitaal-overlijden:

- waarvoor geen medische acceptatie geldt; of
- waarop de aangeslotene kan terugvallen in afwachting van de medische acceptatie of in geval van medische verzwaring.

Voor de waarborg "vervangingsinkomen" is de free cover limit de geplafonneerde rente:

- waarvoor geen medische acceptatie geldt; of
- waarop de aangeslotene kan terugvallen
  - in geval van uitsluiting, bijpremie of clausulering bij medische acceptatie; of
  - in afwachting van de medische acceptatie; of
  - in geval van voorafbestaandheid.

Dit kapitaal of rente wordt door de pensioeninstelling bij wijze van algemene maatregel vastgesteld in het kader van zijn acceptatiepolitiek en kan variëren in functie van het aantal aangeslotenen.

Groepsverzekering:

De groepsverzekering omvat het geheel van de werkgevers- en de persoonlijke bijdrageovereenkomsten van alle aangeslotenen.

Individuele pensioentoezegging:

Een occasionele, niet stelselmatige pensioentoezegging aan één werknemer en/of zijn rechthebbenden. In het geval dat de bijzondere voorwaarden bepalen dat de pensioentoezegging een individuele pensioentoezegging is, dienen in de algemene voorwaarden de woorden "groepsverzekering", "pensioenreglement", "pensioenstelsel" en "financieringsfonds" respectievelijk te worden gelezen als "individuele pensioentoezeggingsverzekering", "pensioenovereenkomst", "individuele pensioentoezegging" en "technische voorzieningen".

Inrichter:

- De werkgever die een pensioentoezegging doet.
- De rechtspersoon, paritair samengesteld, aangeduid via een collectieve arbeidsovereenkomst door de representatieve organisaties van een paritair comité of subcomité, opgericht volgens hoofdstuk III van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, die een pensioenstelsel invoert.

KB leven:

Het Koninklijk Besluit van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringen en iedere latere wijziging die de dwingende bepalingen van dit KB vervangt en/of aanvult.

Kind:

Elke afstammeling in de eerste graad van de aangeslotene en elke afstammeling in de eerste graad van de partner van de aangeslotene die:

- deel uitmaakt van het gezin én
- geniet van kinderbijslag uit hoofde van de aangeslotene of de partner, in zoverre de 25ste verjaardag niet werd overschreden.

Overgedragen overeenkomst:

De overgedragen overeenkomst wordt gevormd met de bij een andere inrichter verworven reserves die op het verzoek van de aangeslotene worden overgedragen naar de pensioeninstelling. Naargelang deze reserves gevormd werden met werkgevers- of met persoonlijke premies, gaat het om een overgedragen werkgeversbijdrageovereenkomst of een overgedragen persoonlijke bijdrageovereenkomst.

Pensioeninstelling:

VIVIUM N.V.

Pensioenreglement:

Het reglement waarin de rechten en de verplichtingen van de inrichter, van de werkgever, de aangeslotenen en van hun rechthebbenden, de aansluitingsvoorwaarden en de regels inzake de uitvoering van het pensioenstelsel worden bepaald. De algemene voorwaarden van de groepsverzekering, de algemene voorwaarden van de onthaalstructuur, de bijzondere voorwaarden en de pensioenfiche vormen samen het pensioenreglement.

Pensioenreserves:

De pensioenreserves worden gevormd door de premies die niet worden afgehouden voor de financiering van risicowaarborgen bij arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en ongeval. De pensioenreserves zijn uitsluitend - met inbegrip van de bijhorende kosten en belastingen - bestemd voor:

- de uitkering ervan bij in leven zijn van de aangeslotene op de in de bijzondere voorwaarden vermelde einddatum;
- de uitkering ervan bij het overlijden van de aangeslotene voor deze datum;
- de onttrekking van de risicopremies voor het risicokapitaal van de overlijdenswaarborg voor de nabestaanden van de aangeslotene.

Het rendement op de pensioenreserves wordt eveneens aan de pensioenreserves toegekend.

Pensioenstelsel:

De collectieve pensioentoezegging.

Pensioentoezegging:

De toezegging van een aanvullend rust- en/of overlevingspensioen, resp. kapitaal bij leven en/of kapitaal bij overlijden, door een inrichter aan één of meerdere werknemers en/of hun rechthebbenden. De pensioentoezegging wordt verzekerd door middel van de groepsverzekering.

Persoonlijke bijdrageovereenkomst:

De overeenkomst die met persoonlijke premies wordt gefinancierd. De persoonlijke bijdrageovereenkomst wordt steeds geglobaliseerd met de werkgeversbijdrageovereenkomst.

Persoonlijke premies:

De verplichte bijdragen ten laste van de aangeslotenen.

Premiebudget:

Bedrag van de bijdragen, beperkt tot het in de bijzondere voorwaarden bepaald budget. Met deze bijdragen worden de waarborgen binnen het premiebudget gefinancierd.

Referentiebezoldiging:

De referentiebezoldiging is gelijk aan de in de bijzondere voorwaarden bepaalde bezoldiging van de aangeslotene bij de inrichter op de aansluitingsdatum. De referentiebezoldiging wordt nadien jaarlijks herrekend op basis van de situatiemaand. De hieruit voortvloeiende aanpassing van het bedrag van de werkgevers- en de persoonlijke premies heeft telkens uitwerking vanaf de aanpassingsdatum volgend op de betreffende situatiemaand.

Risicopremies:

De premies die worden aangerekend voor de risicowaarborgen.

Situatiedatum:

De eerste dag van de in de bijzondere voorwaarden vermelde maand van elk jaar.

Situatiemaand:

De in de bijzondere voorwaarden bepaalde maand van elk jaar.

Tak 21 "groepsverzekeringen":

Dit is een verzekeringstak waarbinnen de pensioeninstelling groepsverzekeringen beheert. De premies en de reserves binnen deze verzekeringstak genieten een rendementswaarborg. De

modaliteiten van deze rendementswaarborg kunnen verschillend zijn in functie van het gekozen groepsverzekeringsproduct.

Tak 23 "groepsverzekeringen":

Dit is een verzekeringstak waarbinnen de pensioeninstelling groepsverzekeringen beheert. De premies en de reserves binnen deze verzekeringstak genieten geen rendementswaarborg.

WAP:

De wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid en iedere latere wijziging die de dwingende bepalingen van deze wet vervangt en/of aanvult.

Werkgeversbijdrageovereenkomst:

De overeenkomst die met werkgeverspremies wordt gefinancierd. De werkgeversbijdrageovereenkomst wordt steeds geglobaliseerd met de persoonlijke bijdrageovereenkomst.

Werkgeverspremies:

De verplichte bijdragen ten laste van de inrichter.

Werknemer:

De persoon die in uitvoering van een arbeidsovereenkomst is tewerkgesteld.